

ЖАЛДІК СҮЗІ

1991 йил 1 январдан
чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI OLIY MAJLISI VA ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHQAMASINING GAZETASI 9 май, пайшанба, 1996 йил Сотувда эркин нархда. № 91-92 (1345)

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТУРКИЯ АБАДИЙ ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК УЧУН АҲДЛАШДИ

Туркия Президенти Сулаймон Демиралнинг мамлакатимизга расмий ташрифи иккинчи кунги музокаралар, учрашувлар ҳамда воқеаларга ғоят бой ва самарали бўлди.

8 май кунги Дўрмондаги қароргоҳда Ўзбекистон Президентини Ислам Каримов ва Туркия Президенти Сулаймон Демирал раҳбарлигидаги икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган тартибдаги музокаралари бўлиб ўтди. Президент Ислам Каримов музокаралар чоғида икки мамлакат ўртасидаги азият дўстлик ва ҳамкорлик тобора мустаҳкамланиб бораётганини мамнуният билан таъкидлади. Ўзбекистоннинг мустақил мамлакат сифатида жаҳонга юз очинишда ҳамда мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотларнинг муваффақиятини таъминлашда Туркия билан ҳамкорлик муҳим аҳамиятга эгадир. Ўзбекистонда хорижий сармоядорлар учун яратилган ҳуқуқий шарт-шароитлар турк ишбилармонлари учун ҳам айни муқоаб бўлди. «Коч холдинг», «Язекс», «Ай сел» ва бошқа икки юзга қичин Туркия компания ва фирмалари енгил саноат, озиқ-овқат, машинасозлик, қурилиш соҳаларида ўзбекистонлик шериклар билан муваффақиятли ҳамкорлик қилиб, икки мамлакат халқлари ўртасидаги дўстлик ва қарошлиқнинг мустаҳкамланишига ҳам катта ҳисса қўшмоқдалар.

Ўзбекистон Президентини мамлакатларининг нафақат савдо-иқтисодий, балки илм-фан, маориф ва маданият соҳасидаги алоқалари ривож ҳам қувончлари эканини қайд этди. Туркия Президентининг мамлакатимизга ташрифи барча соҳалардаги ҳамкорлик муносабатларини янги босқичга кўтаришини айтиди. Музокаралар чоғида Ўзбекистон раҳбари мамлакатимизда кечаётган иқтисодий ислохотлар жараёни, шунингдек айрим минтақаларнинг ва халқаро масалаларга тўхтади. Хусусан, БМТ минбаридан туриб Афғонистонга қурол-яроғни сотишни тақиқлаш тўғрисида билдирган таклифи кўнгини мамлакатлар, жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан ҳам маъқуллаётганини қайд этар экан, бу масалада Туркия Ўзбекистонни қўллаб-

қувватлашига умид билдирди. Туркия Президенти Сулаймон Демирал аввало, ота юрт аталмиш Ўзбекистонга ташрифидан мамнулигини ва бу муқаддас заминда ўзига ҳамда Туркия делегациясига кўрсатилган ҳурмат ва меҳмондўстликдан миннатдорлигини билдирди. Икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари ўзга мамлакатларга намуна бўларли даражада муваффақият билан ривожланаётганини таъкидлади.

Туркия Ўзбекистон мустақиллигини биринчи бўлиб тан олди. Унинг истиқлолидан ўзбек халқи билан бирга қувонди. Бугунги кунда Ўзбекистонда олтидан зиёд мамлакатдан 900 дан ортиқ фирма ва компаниялар Ўзбекистон билан ҳамкорлик қилаётир. Туркия Президенти ана шу фирма ва компанияларнинг 200 га яқини Туркия компаниялари эканини қайд этди.

Ўзбекистон халқи Президентини Ислам Каримов раҳбарлигида мустақилликнинг тўрт ярим йилида 20 йилда эришилши мумкин бўлган улкан муваффақиятларни қўлга киритди, — деди, жумладан Сулаймон Демирал. — Ўз миллий давлатчилигининг барқарор асосларини яратди. Энди мустақилликни мустаҳкамлаш ва тараққиёт сари дадил оқимламоқда. Биз Ўзбекистоннинг яқин йиллар ичида юксак ривожланган мамлакатга айланишига аминимиз.

Президент Ислам Каримов ва Президент Сулаймон Демирал Ўзбекистон Республикаси билан Туркия Республикаси ўртасида абадий дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани имзоладилар. Ўзбекистон ташқи ишлар вазири А. Комилов ва Туркия экология вазири М. Топлар атроф муҳитни муҳофаза этишда ҳамкорлик тўғрисидаги, Ўзбекистон Давлат солиқ кўмитаси раиси Ш. Гатаулин ва Туркия Давлат вазири А. Гүлдемир икки ёқлама солиқ олмаслик тўғрисидаги ҳукуматларо битимларга имзо чекдилар.

Ўзбекистон Президентини Ислам Каримов ва Туркия Президентини Сулаймон Де-

СУРАТДА: икки томонлама ҳужжатларни имзолаш пайти. Р. Нуриддинов (ЎА) тасвирга олган.

мирал журналистлар билан учрашдилар. Юртбошимиз журналистларга икки мамлакат расмий делегациялари музокаралари натижалари ва имзоланган ҳужжатлар ҳақида маълум қилар экан, Ўзбекистон ва Туркия халқларини азият қон-қарошлиқ ва дўстлик ришталари боғлаб турганини ана бир қарар таъкидлади. Айни пайтда икки мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий, илмий-техникавий, соғлиқни сақлаш, транспорт, спорт, туризм, георричиликка қарши кураш ва наркотик моддаларни назорат қилиш соҳаларида ҳамкорлик қилиш борасидаги 30 дан ортиқ ҳужжат имзоланганини қайд этди.

Туркия Ўзбекистондан кўп миқдорда маҳсулот солиб олаётган ун мамлакатдан йилдаги нисбатан 75 фоиз оқиб, жами 280 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Мамлакатимизда Туркиянинг ўнлаб йirik компаниялари ўз ваколатхонала-

рига эгадир. Айни замонда Туркия ишбилармонлари Ўзбекистон иқтисодига киритган сармоялар миқдори 300 миллион долларга етгани кўрсатилди. Ўзбекистон раҳбари таълим ва маданият соҳасидаги ҳамкорлик ривожига тўхтади экан, Туркияда ўзбекистонлик, Ўзбекистонда эса туркиялик талабалар таълим олаётганини, мамлакатимизда қўллаб-қувватлаш бўлиб турганлигини таъкидлади.

Ислам Каримов Туркия Президентининг мамлакатимизга бу галги ташрифи чоғида имзоланган ҳужжатлар ҳақида гапирар экан, абадий дўстлик ва ҳамкорлик ҳақидаги шартнома ғоят муҳимлигини, у амалда Ўзбекистон ва Туркия халқларининг мангу дўстлиги ва ҳамкорлигини таъминлашга хизмат қилишини айтиди. Туркия Президенти Сулаймон Демирал ўз мамлакатини дунёдаги қўллаб-қувватлаш билан дўстлик ва ҳамкорлик ҳақида ҳужжатлар имзолаганини, аммо уларнинг ҳеч бирини Туркия ва Ўзбекистон ўртасида имзоланган ҳужжатга қаби абадий дўстлик ва ҳам-

корлик нияти қайд этилмаганини эътироф этди. Ух-шаши йўқ бу муҳим ҳужжат икки қардош халқнинг манфаатларига хизмат қилишини таъкидлади.

Президент Сулаймон Демирал Ўзбекистон Президентини Ислам Каримов билан дастлабки икки кун бўлиб ўтган учрашу ва музокараларда икки мамлакат ўртасидаги коммуникация, транспорт алоқа тармоқлари муаммоси асосий мавзулардан бири бўлганини айтиди. Туркия Марказий Осиё мамлакатлари, жумладан Ўзбекистоннинг Грузиядаги Пошти бандагори орқали Туркиянинг Қора денгиз бандагорида, улар орқали эса Европага чиқишга тарафдор эканини қайд этди.

Журналистлар Туркия Президентининг Россия, Белоруссия, Қозғистон ва Қирғизистон ўртасида имзоланган иттифоқда муносабати билан қизиқдилар. Президент Сулаймон Демирал бу саволга жавобан кейинги пайтда собиқ империяни тиклаш йўлидаги айрим уринишлар нафақат Туркияни, балки барча Европа мамлакатларини ҳам ташвишга солаётганини таъкидлади. Умид қиламанки, деди жумладан, Туркия давлат раҳбари, Россия, Белоруссия, Қозғистон ва Қирғизистон ўртасида ту-

зилган иттифоқ собиқ империяни қайтадан тиклаш йўлидаги ҳаракат эмас.

Туркиялик журналистлар абадий дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома ҳарбий ҳамкорликни ҳам ўз ичига олади, деган савол билан Президентларга мурожаат этдилар. Президент Ислам Каримов ва Туркия давлат раҳбари ушбу саволга шартнома икки мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришни кўзда тутишини ва ҳеч бир учинчи давлатга қарши қаратилмаганини, шунингдек, ҳужжатда ҳарбий соҳада ҳамкорлик қилиш қайд этилмаганини алоҳида таъкидладилар. Туркия Президенти Сулаймон Демирал шу ўринда Туркия Ўзбекистон Президентини Ислам Каримов тақдирлаган, БМТ ҳамда қўллаб-қувватлаш томонидан маъқуллаётган Афғонистонга қурол-яроғ сотишни тақиқлаш тўғрисидаги ташаббусни қўллаб-қувватлашини маълум қилди.

Ўзбекистон Президентини Ислам Каримов ва Туркия Президентини Сулаймон Демирал журналистларни қизиқтирган бошқа саволларга ҳам атрафлича жавоб қайтардилар.

Амирқул КАРИМ (ЎА).

ОЛИЙ МАЖЛИСДА УЧРАШУВ

8 май кунги Туркия Республикаси Президенти Сулаймон Демирал мамлакатимиз раҳбари Ислам Каримов ҳамроҳида Ўзбекистон Олий Мажлисига ташриф буюрди. Парламент депутатлари билан учрашди.

Ўзбекистон Олий Мажлиси Раиси Эркин Халилов юксак мартабали меҳмонларни мамлакатимизнинг қонун чиқарувчи олий органига ташрифи билан қутлади. Туркия Президенти Сулаймон Демирал Ўзбекистон Олий Мажлисида нутқ сўзлади. — Бугун ўтмиши, тили, маданияти ва маънавияти уйғун халқларимиз ўртасидаги алоқалар кун сайин ривожланиб бормоқда, — деди Президент Сулаймон Демирал. — Ана шундай бир пайтда ўзбек халқининг фаровон келажаги учун хизмат қилаётган Ўзбекистон Олий Мажлиси депутатлари билан учрашувим менга алоҳида бир гурур бағишлайди. Зеро, Ўзбекистон Парламенти ҳур ва демократик давлат қуриш, мамлакат мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлида улкан ишларни амалга ошираётир. Жумладан, Президент Сулаймон Демирал мамлакатимиз Парламенти Россия Давлат Думасининг собиқ СССРни қайта тиклашга қаратилган қарорига кескин мубошабат билдириб, тегишли қарор қабул қилганини юксак баҳолади. Бу қадим буюк соҳибқирон Амир Темур набираларига хос жавобдир, деди у. — Президент Сулаймон Демирал ҳар сафар мамлакатимизга қўллаб-қувватлаш гуруҳларини олиб келган, — деди Президент Ислам Каримов учрашува. — Бу сафар эса бир гуруҳ олимлар, маданият арбобларини ҳам бирга олиб келгани бизни жуда қувонтирди. Чунки, биз мустаҳкам мустақиллик биносини барпо этаётган бугунги кунда қардошларимизнинг маънавий мадди, қўллаб-қувватлаш кучимизга куч қўшади. Бундай кўмақнинг ўрнини бошқа ҳеч нарса боса олмайд.

ТОШКЕНТ БИЛАН ТАНИШУВ

Туркия Президенти Сулаймон Демирал Президент Ислам Каримов ҳамроҳида Атишер Навоий Миллий боғига ташриф буюрди. Туркия давлат раҳбари газал мулки сўлтони Мир Алишер Навоий ҳайкали пойнта гул қўйди. Боғда йилгилан шаҳар жамоатчилиги вакиллари ҳар икки мамлакат раҳбарларини олдиқўшдилар. Мамлакатимизда Туркия билан ҳамкорликка тузилган «Тошкучов» қўшма корхонаси кенг фаолият кўрсатмоқда. Мазкур корхона автомобильлари таъмирлаш, уларга замонавий техник хизмат кўрсатиш ва бевосита автомашиналар савдоси билан шуғулланиди. Президент Сулаймон Демирал қўшма корхона фаолиятини билан танишар экан, мазкур корхонанинг келажаги пурқоз эканини таъкидладилар.

Шу ернинг ўзида Самарқандда «Самкучов» Ўзбекистон — Туркия қўшма ширкатини ташкил этиш тўғрисидаги ҳужжатлар имзоланди.

Туркия Президенти Сулаймон Демирал ва мамлакатимиз раҳбари Ислам Каримов Тошкент Биржа марказига ҳам ташриф буюрди.

Яқинда бунёд этилган мазкур марказ энг замонавий алоқа ва ҳисоблаш техникаси билан жиҳозланган ҳамда ҳар жиҳатдан жаҳон андозларида ўзла жавоб бериши бос МДХда ноёбдир.

Президент Сулаймон Демирал ва унга ҳамроҳ бўлиб келган туркиялик ишбилармонлар Биржа марказига юқори баҳо бердилар.

Президент Сулаймон Демирал ва Президент Ислам Каримов Биржанинг фахрий меҳмонлар китобига эсдалик учун дастгақ эиб қолдилар.

Шу кунги Сулаймон Демирал туркиялик қурувчилар билан ҳамкорликда бунёд этилган «Тошкентленд» кўнглилар боғига ҳам ташриф буюрди.

МУЗЕЙГА ТАШРИФ

Туркия Президенти Сулаймон Демиралнинг Ўзбекистонда бўлиши дастури доирасида унинг рафиқаси Назмия Демирал хоним Президентимизнинг рафиқаси Татьяна Каримова ҳамроҳидаги Ўзбекистон Санаъат музейини бориб кўрди. Бу ерда улар яқинда Францияда намойиш қилинган «Амир Темур ва Темирйўллар даврида илм-фан, маданият ва таълимнинг қўллаб-қўзиш» кўргазмасини, шунингдек музейнинг амалий санъат ва Ўзбекистон замонавий рангтаъбир санъати бўлимларини томоша қилдилар. Маҳаллий чеварларнинг ишлари Демирал хонимда катта таассурот қолдирди. У айниқса ўзбек аёлларининг истеъодли ва бадиий қашта санъатига юксак баҳо берди.

Сўнгра фахрли меҳмон пойтахтдаги Марказий кўргазмалар залида бўлди. Бу ерда намойиш қилинган арҳив материалларининг фотосуратлари ва Туркиянинг машҳур суратчи расмиси Эрғун Чағатойнинг асарлари ўтмишнинг хозирги кун билан боғлаб тургандек — арҳивдан олинган девирти бир аср олдинги оқ-қора суратлар қаторида туркиялик моҳир суратчининг рангли ишлари намойиш қилинмоқда. Уларда ўша оқ-қора тасвирдаги ёлғорликлар, манзаралар ҳозирги кунда суратга туширилгандек таассурот уйғотди.

Шу кунги Назмия Демирал хоним Республика Марказида хотин-қизлар кийимлари тажаммуни намойишида ҳозир бўлди.

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ УФҚЛАРИ

Туркия Республикаси Президентини Сулаймон Демиралнинг Ўзбекистонга ташрифи доирасида 8 май кунги Тошкентда бизнес-семинар ўтказилди. Унда Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамасининг мустасул ходимлари, вазирликлар, илдорлар, компаниялар, корпорациялар, уюшмалар раҳбарлари, шунингдек Туркия савдо-саноат доираларининг вакиллари иштирок этди. Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари Б. Ҳамидов семинарнинг очар экан, мамлакатимизда ислохотлар қандай амалга оширилатгани ҳақида гапириб берди. У икки давлат ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқалар муваффақиятли ривожланаётганини таъкидлади. Республикаимизда ушбу Ўзбекистон-Туркия қўшма корхоналари ва Туркия сармояси асосида ташкил этилган 20 дан ортиқ фирма ишлаб турибди. Семинарнинг очилиш маросимида сўзга чиққан Туркия-Ўзбекистон ташбиркорлик кенгаши раиси жаноб Тунч Улуғ турли соҳаларда икки мамлакат ҳамкорлиги ривожлантирилган мамнулигини изҳор этди. У савдо-саноат доиралари вакилларининг ҳозирги учрашуви ўзaro фойдали алоқаларни янада ривожлантиришга хизмат қилишини таъкидлади. Бизнес-семинар расмий равишда очилганидан сўнг унинг иштирокчилари ишлаб чиқаришининг барча соҳаларида, савдо ва бошқа йўналишларда ҳамкорлик имкониятларини ўрганиш мақсадида секцияларда иш бошладилар. Ўзбекистон ва Туркия савдо-саноат доиралари вакилларининг учрашуви иккала мамлакатнинг ўзaro фойдали алоқаларига янги уфқлар очар.

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI OLIY MAJLISIGA SAYLOV UTKAZUVCHI MARKAZIY SAYLOV KOMISSIYASIDA

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисиغا сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси Хоразм вилоятидаги 206-Ал-Хоразмий сайлов округида бўшаб қолган ўринга Олий Мажлис депутатини сайлаш бўйича 1996 йил 5 май кунги ўтказилган сайловнинг натижаларини кўриб чиқди.

Овоз беришда округ бўйича рўйхатга киритилган 34856 сайловчилдан 34663 киши ёки 99,4 фоизи иштирок этди. Шулардан 34528 киши ёки овоз беришда иштирок этган сайловчиларнинг 99,6 фоизи Юсупов Искандар номзодини ёқлаб овоз берди.

Марказий сайлов комиссияси овоз бериш натижалари тўғрисида округ сайлов комиссияси тақдим этган баённи кўриб чиқиб, «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Республика Қонунининг 11-46-моддаларига мувофиқ 1943 йилда тузилган, Халқ демократик партияси аъзоси, Хоразм вилоятининг ҳокими Юсупов Искандарни 206-Ал-Хоразмий сайлов округидан Олий Мажлис депутаты этиб рўйхатга олиш тўғрисида қарор қабул қилди.

UZINFO MARKAZI DUNYO: ENГ СЎНГГИ ВОҚЕАЛАР

Россиянинг Комсомолск-Амур шаҳри касалхоналаридаги мишдан ортиқ беморларга қунига икки маҳал оққатланни тарлиби жорий этилди. Шаҳар соғлиқни сақлаш бошқармасидан хабар беришларига қараганда, касалхона учун ажратилган маблағнинг фақатгина ярми берилаётганилиги бис улар шу аҳолага тушиб қолган.

Россияда президентлик сайловинда коммунисттик партия вақилининг номзоди борлиги туйғайди АҚШ Болтиқбўйи давлатларига ҳам ҳарбий, ҳам сийёсий ёрдам беришга ҳара-

кат қилмоқда. Пентагон шу йилнинг ёз фаслида Латвия ҳудудида уччала Болтиқбўйи давлатларининг ҳарбийлари билан ҳамкорликда тиччилик қўллаб-қувватлаш машқларини ўтказишни мўжжалламоқда.

Англия билан Францияни бир-бири билан бозовачи ероти йўлидан божхона ходимлари 3 миллион АҚШ доллари миқдоридеи жероини топдилар. Шу иш юзасидан икки нафар даниялик фуқаро сўроқ қилинмоқда.

Қоҳира шаҳри ҳавосида кўрғонини моддаси жуда юқори даражададир. АҚШнинг Халқаро ривожланиш агентлиги саноат корхоналари ҳавога чиқариётган зарари чикиндиларни қисқартиришга йилга турт мишдан ўн олти миш киши ҳаётини сақлаб қолиш мумкинлигини таъкидлади.

Ливан ҳудудида жойлашган БМТ қароргоҳини Исроил артиллерисси қасддан била туриб ўққа тутган, деган таҳминни ҳаваскор суратчи томонидан олинган видеоахалар тасдиқламоқда. Бу ўққа тутилиш натижасида 91 нафар тич аҳоли ҳалок бўлган эди.

Долзарб муаммо

Фармон ва ижро

АВВАЛГИСИГА ЎХШАМАС...

— Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1995 йил 26 июлдаги Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан «Бизнес-фонд» қайта ташкил этилди. Айтинг-чи, унинг аввалгисидан фарқи нималардан иборат?

— Президент Фармони тадбиркорларимиз учун ушбу имкониятлар эшигини очиб берди. Жамғарма ҳусусий тадбиркорларга ва кичик бизнесга молиявий ёрдам кўрсатиш, инвестиция лойиҳаларини имтиёзли кредитлар асосида маблағ билан таъминлаш, уларнинг низоми жамғармаларда иштирок этиш, республиканинг барча ҳудудларида ҳусусий тадбиркорлик ва кичик бизнеснинг кенг ривожланишига қўллаш, лизинг асосида хорижий технологиялар билан таъминлаш, қишлоқ жойларда инфраструктуранинг шакллантиришига ёрдамлаштириш сингари йўналишлар асосида иш юритиладиган бўлди.

ларда тадбиркорликни ривожлантириш, уларга лойиҳалар тайёрлашда ёрдам бериш, кичик ва ҳусусий корхоналар ташкил этиш билан боғлиқ ҳужжатларни тайёрлашда қўллашнинг мақсадида 1996 йил март ойда республикамизнинг 169 шаҳар ва туманларида «Бизнес-фонд» бўлиmlари қайтадан ташкил этилди.

Транспорт харажатларининг ошиши ва бошқа қийинчиликларни ҳисобга олиб ва тадбиркорларга қўшимча имконият яратиш учун 1995 йилнинг октябры ойидан бошлаб кичик лойиҳаларни амалга ошириш учун «Бизнес-фонд»нинг вилоят бошқармаларига 500 миң сўмгача кредит ажратилиши ҳақида қарар қабул бўлди. 1996 йилда 1 млн. сўмгача, фермер ҳўжаликчилари учун 2 млн. сўмгача қўймақлар.

Ҳўжалик ҳисоби асосида ташкил этилган шаҳар ва туман бўлиmlаримиз тадбиркорлар учун бизнес-режа тайёрлаб бериштиради. Маслаҳат ва техника хизмати кўрсатиштиради. Ҳозирги кунда Андижон вилоятининг Избоскан, Бухоро вилоятининг Ромитон, Гиждувон каби туман бўлиmlари ишчи яхши йўлга қўйиб, керакли техника воситаларига эга бўлиб, даромад ҳисобига иш юритмоқдалар.

Шунингдек таъкидлаш лозимки, ҳар бир бошқарма ва бўлим ҳодимларидан катта масъулият, билимдонлик ва талабчанлик билан иш қилишлари талаб этилади. Шундай талабларга жавоб берамагачлиги учун қишлоқ Сурхондарё вилояти «Бизнес-фонд» бошқармасининг бошлиғи М.Бердиев ишдан бўшатилди. Қашқадарё вилоят бошқармасининг бошлиғи М.Собиров лавозимидан чет-латилди.

Ана шу имтиёзлардан тадбиркорларимиз қандай фойдалаништиради? — «Бизнес-фонд» қайта ташкил этилгандан буён тадбиркорларнинг 990 лойиҳалари учун 984,3 млн. сўмлик кредит ажратилди. Уларнинг асосий қисми қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш, фермер ҳўжалигини ривожлантириш, маҳаллий саноат соҳалари учун мўлжалланган лойиҳаларни амалга оширишга қаратилган.

Бу соҳаларга кўпроқ сармоя наётганидан асосий мақсад қишлоқ жойларига саноат олиб кириш ва янги иш ўринларини ташкил этиш имкониятини бериши. «Бизнес-фонд» томонидан шу мақсадлар учун ажратилган кредитлар эвазига жойларда 11,4 миңдан ортиқ янги иш ўринлари пайдо бўлди. 13,6 млрд. сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш мўлжалланган.

Масалан, Хазорасп туманидаги «Пахлаван Махмуд» ҳусусий корхонаси 1млн. сўм кредит олиб, тери ва чармдан пўстин, баш кийим каби маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган цех очди. Асака шаҳаридagi «Элмурод» ҳусусий фирмаси олган 5 млн. сўмлик кредити эвазига гишт заводи янги йўлга қўйиб, аҳолини қурилиш ашёлари билан таъминламоқда.

Жиззах вилоятидаги «Ойбек» ҳусусий корхонаси 800 миң сўм кредит олиб, маҳаллий ресурслардан фойдаланиб, транспорт воситалари учун зарур бўлган антифриз ишлаб чиқармоқда. Сирдарё туманидаги «Ситора» кичик корхонаси 4,1 млн. сўм кредит олиб, йилга 15 млн. шиша минерал сув чиқарадиган заводни ишга туширди.

ган вилоятдаги «Жаҳон» ҳусусий фирмасининг олган имтиёзли кредит маблағи «Ўзтадбиркорбанк»нинг «Чортоқ бўлимидаги қарз»нинг тўлаш учун сарфлаган. Худди шу банк «Жаҳон» ҳусусий фирмасига кредит олиш учун талаб этилган ҳужжатларда бандан қарзи йўқлиги ҳақида маълумотнома берган. Шу вилоятдаги «Баҳор» кичик корхонаси 2 млн. сўм имтиёзли кредитни ноқонуний ишлатган. Ҳозир бу кичик корхона фаолиятини Республика прокуратураси текширмоқда.

Айрим банк ҳодимлари қарздор тадбиркорларга «қарзи йўқ» деб, эрта маълумотнома беришмоқдалар. Чўчқон, Сурхондарё вилоятининг баъзи солиқ инспекцияси ҳодимлари тадбиркорларнинг қорхона баланси ҳисобиди йўқ асосий воситаларни «бор» дея шу орқали қорхона сармояларини юқори қилиб қўриштиришга йўл қўймоқдалар. Шу ўринда эътиборни «Халқ сўзи» газетасида чоп этилган ўша мақола маъниси қаратмоқда. Республикада иқтисодиётнинг кўтаркида Президентимизнинг ҳужумлиги билан давлат маблағларини мамлакатимиз равиш

тириш қўмиталари билан ҳамкорликда ўтказилган «Ташаббус — 95» кўрик-танловда 1100 дан ортиқ тадбиркор иштирок этди. Шундан 88 нафар «Йил лойиҳаси», 44 киши «Йил бизнесмени» Республика танловларида иштирок этди. «Йил лойиҳаси»да юқори ўринни эгаллашганларга 1 млн. дан 5млн. гача имтиёзли кредитлар берилди.

«Бизнес-фонд» вазифалари ва бажараётган ишларини кенг тадбиркорлар оmmasига етказишга, жойларда тиқил-қуқта лойиҳаларни танлаб, ҳаётга татбиқ этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мақсадда «Мадад» сўғурта агентлиги, «Тадбиркорбанк» ва жойлардаги ҳокимликлар билан ҳамкорликда барча вилоятларда машғулот-кенгашлар ўтказилди. Вилоят ҳокимияти раҳбарлари, ҳуқуқ, солиқ, назорат, банк ҳодимлари иштирокда ўтказилган бундай тадбирларда «Бизнес-фонд» фаолиятини жойларда ривожлантириш, республикамизда қабул қилинган ҳусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни рағбатлантириш ҳақидаги Қонуннинг жойларда амалга оширилиши, тадбиркорлар фаолиятида рўй бераётган тўсиқликлар, уларни бартараф этиш ва бошқа масалалар кўриб чиқилди.

«Бизнес-фонд» вазифалари ва бажараётган ишларини кенг тадбиркорлар оmmasига етказишга, жойларда тиқил-қуқта лойиҳаларни танлаб, ҳаётга татбиқ этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мақсадда «Мадад» сўғурта агентлиги, «Тадбиркорбанк» ва жойлардаги ҳокимликлар билан ҳамкорликда барча вилоятларда машғулот-кенгашлар ўтказилди. Вилоят ҳокимияти раҳбарлари, ҳуқуқ, солиқ, назорат, банк ҳодимлари иштирокда ўтказилган бундай тадбирларда «Бизнес-фонд» фаолиятини жойларда ривожлантириш, республикамизда қабул қилинган ҳусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни рағбатлантириш ҳақидаги Қонуннинг жойларда амалга оширилиши, тадбиркорлар фаолиятида рўй бераётган тўсиқликлар, уларни бартараф этиш ва бошқа масалалар кўриб чиқилди.

«Бизнес-фонд» вазифалари ва бажараётган ишларини кенг тадбиркорлар оmmasига етказишга, жойларда тиқил-қуқта лойиҳаларни танлаб, ҳаётга татбиқ этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мақсадда «Мадад» сўғурта агентлиги, «Тадбиркорбанк» ва жойлардаги ҳокимликлар билан ҳамкорликда барча вилоятларда машғулот-кенгашлар ўтказилди. Вилоят ҳокимияти раҳбарлари, ҳуқуқ, солиқ, назорат, банк ҳодимлари иштирокда ўтказилган бундай тадбирларда «Бизнес-фонд» фаолиятини жойларда ривожлантириш, республикамизда қабул қилинган ҳусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни рағбатлантириш ҳақидаги Қонуннинг жойларда амалга оширилиши, тадбиркорлар фаолиятида рўй бераётган тўсиқликлар, уларни бартараф этиш ва бошқа масалалар кўриб чиқилди.

«Бизнес-фонд» вазифалари ва бажараётган ишларини кенг тадбиркорлар оmmasига етказишга, жойларда тиқил-қуқта лойиҳаларни танлаб, ҳаётга татбиқ этишга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу мақсадда «Мадад» сўғурта агентлиги, «Тадбиркорбанк» ва жойлардаги ҳокимликлар билан ҳамкорликда барча вилоятларда машғулот-кенгашлар ўтказилди. Вилоят ҳокимияти раҳбарлари, ҳуқуқ, солиқ, назорат, банк ҳодимлари иштирокда ўтказилган бундай тадбирларда «Бизнес-фонд» фаолиятини жойларда ривожлантириш, республикамизда қабул қилинган ҳусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни рағбатлантириш ҳақидаги Қонуннинг жойларда амалга оширилиши, тадбиркорлар фаолиятида рўй бераётган тўсиқликлар, уларни бартараф этиш ва бошқа масалалар кўриб чиқилди.

ҚАРЗ ОЛИШ ОСОНИМИ?

Республика «Бизнес-фонд»и бошқаруви раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Алижон Юсупов билан мулоқот

Бунгунги кунда «Бизнес-фонд»дан бериладиган битта кредитнинг ўртача ҳами 3,6 млн. сўмни ташкил этмоқда. Бу аввалги даврдagi ҳисобатдан 2,8 марта кўпдир. Кредитларнинг йиллик фойизи 25 гача бўлиб, лойиҳа режасига қараб 2 йилдан 5 йилгача имтиёзли мuddат белгиланиши мумкин. Кредитларни қайтаришга ҳам 10 йилгача вақт берилади. Бундай имтиёзлар, биринчи навбатда, қишлоқ жойларда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишни ривожлантириш билан боғлиқ лойиҳаларни амалга оширишга имкон беради.

Албатта, тадбиркорлар учун яратилган қулайликлар ва имтиёзлар билан бирга тайёрланаётган лойиҳалар ва ҳужжатлар сифатида бўлган талаб, давлат маблағларидан тушадиган маблағларнинг мақсадида ва самарали ишлатилиши учун масъулиятни кескин ошириши тақозо этади. Бу орада «Бизнес-фонд», «Мадад» сўғурта агентлиги билан ҳамкорликда иш олиб беришда, лойиҳани таҳлил (экспертиза) қилиш учун зарур бўлган ҳужжатлар рўйхати тасдиқланган. «Халқ сўзи» газетасининг 3 май сонидagi «Қорғоз қўрғон» мақоласида «Бизнес-фонд» ва «Мадад» сўғурта агентлиги тадбиркордан талаб қилаётган ҳужжатлар хусусида танқидий фикр билдирилган.

Биз танқидчи тон олинганга тейаримиз. Талаб этиладиган ҳужжатлар сонини самарали ишлаб чиқариш билан боғлиқ лойиҳаларни амалга оширишга имкон беради. Бу орада «Бизнес-фонд», «Мадад» сўғурта агентлиги билан ҳамкорликда иш олиб беришда, лойиҳани таҳлил (экспертиза) қилиш учун зарур бўлган ҳужжатлар рўйхати тасдиқланган. «Халқ сўзи» газетасининг 3 май сонидagi «Қорғоз қўрғон» мақоласида «Бизнес-фонд» ва «Мадад» сўғурта агентлиги тадбиркордан талаб қилаётган ҳужжатлар хусусида танқидий фикр билдирилган.

Лексин бу масаланинг бошқа томони ҳам бор. «Бизнес-фонд» ва «Мадад»нинг вазифаси фақат кредит маблағларини тақсимлашдан иборат эмас, балки уларнинг мақсадида ишлатилишини ва айланиш, қарзни ва фойза тўловларининг вақтида қайтарилишини таъминлашдир. Афсуски, тадбиркорлар олган қарзларнинг 30-40 фойизи вақтида қайтарилмаётган. Бундай вазиятда масъулият ҳужжат қабул қилиш ва шулар асосида лойиҳага баҳо берган мутахассислар зиммасига тушади.

500 МИҢ ЭДИ, ИККИ МИЛЛИОНГА ЕТДИ

— «Бизнес-фонд» ташкил этилгандан буён ўтган давр ичиди қандай ташкилий ишлар амалга оширилди? — Ҳозирги кунда Республика «Бизнес-фонд»нинг Қорақалпоғистон республикаси, Тошкент шаҳри ва ҳамма вилоятлардаги бошқармалари замонавий компьютерлар, етарли ортеқника воситалари билан таъминланган. Бевосита қишлоқ-

нақи йўлида сарфлашдек сый-ҳаракати асосида юзага келадиган тадбиркорларга бериладиган имтиёзлардан қонун устуворлиги, белгиланган тартиб асосида фойдаланиш мумкин. Мақола муаллифи таъкидлаганидек, давлат маблағларини ишлатишда юзаки фикр юритиш, бефарқ қарашларга йўл қўймаслигимиз керак.

БИР ЁИ — ИТАЛИЯ, БИР ЁИ — КАНАДА

— Чет эллик ҳаммасилар билан ҳамкорлик борадими қандай шарт қилинапти? — «Бизнес-фонд» бу йилда ҳам дадил қадамлар ташламоқда. Жумладан, Европа ҳамжамиятининг «ТАСИС» дастури бўйича амалга оширилган бозор қўйималарини ривожлантириш маркази лойиҳасига 3 млн. 600 миң ЭҚЮ маблағи жалб этилди. Бу марказ орқали 100 дан ортиқ тадбиркор Англия ва Италия давлатларида тажриба алмашиш келишиди. 38 киши инструктор сифатида жойларда тадбиркорларни ўқитиш учун махсус тайёрлагилардан ўтказилди.

Германия техник маркази иштирокида умумий қиймати 1 млн. 800 миң ЭҚЮ турадиган «ТАСИС» дастури асосида Самарқанд, Гулистон шаҳарларида кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш агентлигини ташкил этилди. Дунёнинг турли мамлакатларида фаолият кўрсатиладиган кичик корхоналар учун илҳам жазо ва ускуналар етказиб берадиган компания ва фирмалар тўғрисида маълумот тўпладилар. Шунингдек, «Бизнес-фонд» Канаданинг «Ранаши Холдинг» компанияси билан биргаликда республикамиз тадбиркорларини қўллаб-қувватлаш учун маҳсулотларни қайта ишлаш, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш учун замонавий технология ва ҳўжалиқнинг лизинг асосида келтиришни учун 50 млн. АКШ доллари ҳақида қўшма дастури амалга ошириш бўйича шартнома тўзди. Германиянинг «Континент плюс» компанияси билан ҳусусий ва кичик корхоналарга қишлоқ ҳўжалиқ маҳсулотларини қайта ишлашнинг замонавий технология етказиб бериш бора-сида иш олиб боришмоқда.

«МАДАД», «ТАДБИРКОР-БАНК» ВА БОШҚАЛАР

— «Бизнес-фонд» тадбиркорликни фақат кредит эмас, балки бошқа жиҳатлардан ҳам қўллаб-қувватламоқда. Тўғрими? — Жамғарма аҳолини тадбиркорликка ундаш борадими ҳам ана шулар қийлати. Жумладан, «Ўзтадбиркорбанк», Миллий банк ва Давлат мулкни ҳусусийлаш-

ТАҚЛИФУ ИСТАКЛАР

— Тадбиркорликни янада жадалроқ ривожлантириш бора-сида нималар қилиш керак, деб ҳисоблайсиз? — Ҳусусий тадбиркорларнинг ишларини янада яхшилаш йўлида учраётган айрим қийинчилик ва тўсиқликларнинг бартараф этишда ишчи яхши йўлга қўйиб, керакли техника воситаларига эга бўлиб, даромад ҳисобига иш юритмоқдалар.

ЧЕТ ЭЛИК ҲАММАСИЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИК БОРАДИМИ ҚАНДАЙ ШАРТ ҚИЛИНАПТИ?

— «Бизнес-фонд» бу йилда ҳам дадил қадамлар ташламоқда. Жумладан, Европа ҳамжамиятининг «ТАСИС» дастури бўйича амалга оширилган бозор қўйималарини ривожлантириш маркази лойиҳасига 3 млн. 600 миң ЭҚЮ маблағи жалб этилди. Бу марказ орқали 100 дан ортиқ тадбиркор Англия ва Италия давлатларида тажриба алмашиш келишиди. 38 киши инструктор сифатида жойларда тадбиркорларни ўқитиш учун махсус тайёрлагилардан ўтказилди.

Германия техник маркази иштирокида умумий қиймати 1 млн. 800 миң ЭҚЮ турадиган «ТАСИС» дастури асосида Самарқанд, Гулистон шаҳарларида кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш агентлигини ташкил этилди. Дунёнинг турли мамлакатларида фаолият кўрсатиладиган кичик корхоналар учун илҳам жазо ва ускуналар етказиб берадиган компания ва фирмалар тўғрисида маълумот тўпладилар. Шунингдек, «Бизнес-фонд» Канаданинг «Ранаши Холдинг» компанияси билан биргаликда республикамиз тадбиркорларини қўллаб-қувватлаш учун маҳсулотларни қайта ишлаш, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш учун замонавий технология ва ҳўжалиқнинг лизинг асосида келтиришни учун 50 млн. АКШ доллари ҳақида қўшма дастури амалга ошириш бўйича шартнома тўзди. Германиянинг «Континент плюс» компанияси билан ҳусусий ва кичик корхоналарга қишлоқ ҳўжалиқ маҳсулотларини қайта ишлашнинг замонавий технология етказиб бериш бора-сида иш олиб боришмоқда.

«МАДАД», «ТАДБИРКОР-БАНК» ВА БОШҚАЛАР

— «Бизнес-фонд» тадбиркорликни фақат кредит эмас, балки бошқа жиҳатлардан ҳам қўллаб-қувватламоқда. Тўғрими? — Жамғарма аҳолини тадбиркорликка ундаш борадими ҳам ана шулар қийлати. Жумладан, «Ўзтадбиркорбанк», Миллий банк ва Давлат мулкни ҳусусийлаш-

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» МУХБИРИ А.ЙҮЛДОШЕВ СУҲБАТЛАДИ.

«Халқ сўзи» мухбири А.ЙҮЛДОШЕВ суҳбатлади.

ҚИСКА МУДДАТЛИ ДАВЛАТ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ БҲИЧА САВДОЛАР ҲТКАЗИЛИШИ ТҲҒРИСИДА

ЭЛОН

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки қиска мuddатли давлат облигацияларининг савдосини ўтказишнинг вақтини эълон қилди.

Савдолар 21001 UMFS соғли чикарилиши бўйича 12 май яхшанба кунини Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида ўтказилди.

Манзил: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон шoҳ қираси 6-й. Савдо соат 10.00 да бошланади.

Облигацияларнинг сотиш ечи харид қилишни хоҳлаган ва чиқарилган облигацияларнинг шартларига мувофиқ, шу ҳуқуққа эга бўлган шахслар ва ташкилотлар қуйида рўйхати бериладиган дилер-банкларнинг истаганига мувожаз қилишлари мумкин.

Table with 3 columns: Дилер, Манзил, телефон. Lists 14 financial institutions and their contact information.

1996 йил 8 майда ўтказилган 21001 UMFS соғли чикарилишида қиска мuddатли давлат облигацияларининг савдосини тўғрисидаги РАСМИЙ ҲИСОБОТ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ўртасида тузилган шартномага бинoан Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида 1996 йил 8 май кунини 21001 UMFS чикарилишида қиска мuddатли давлат облигациялари бўйича ўтказилган савдо натижаларини эълон қилди.

Қиска мuddатли давлат облигацияларининг эмитентини — Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги.

Table with 5 columns: Ҳисоб рақами, Номинал қиймати (сўм), Ҳажми (нона), Ҳажми (сўм), Битимлар баҳоси*, Талабномалар баҳоси*, Ҳажми баҳолари*. Shows financial data for 21001 UMFS.

*Баҳолар номинал қийматдан 0,01 анчилик билан фойзада кўрсатилган

Ижтимоий муҳофаз

УЧ КУН ДАВОМИДА ВАЗИРЛАРУ ҲОКИМЛАР... КОРТЛАРДА ЎЗARO КУЧ СИНАПДИ

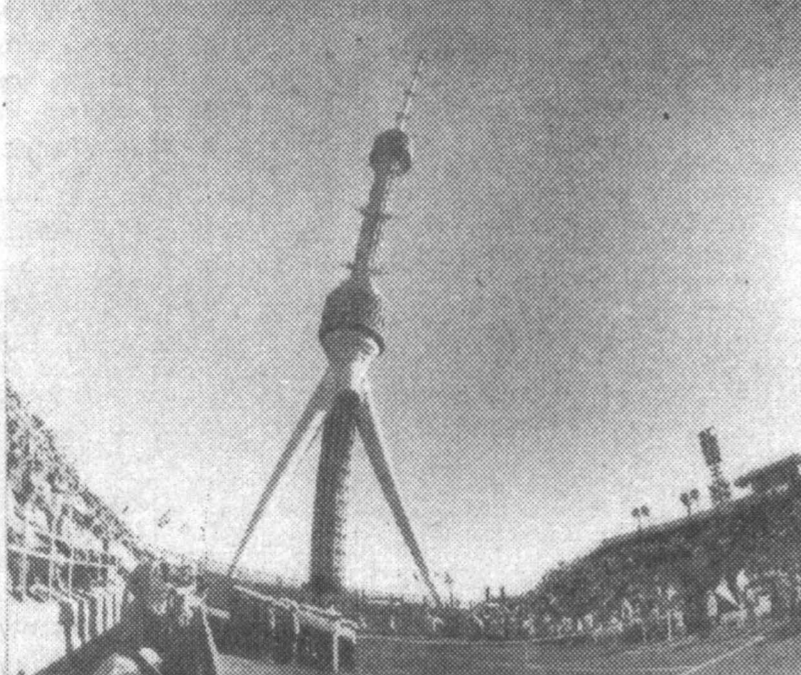
КЕЧА ПОЙТАХТИМИЗДА «ХАВАС» ТЕННИС ТУРНИРИ ЯКУНЛАНДИ

«Динамо» теннис мажмуида тантанали равишда бошланган ушбу турнирнинг байрамона руҳи учинчи кун пойтахтимизнинг энг муҳташам спорт саройларидан бири «Юнусобод» теннис кортларига кучди.

Шаҳарнинг энг юқори нуқтасида жойлашган спорт саройи томон мухлислару қатнашчилар эрталабдан, қуёш билан бирга қадам рақида қила бошлашди. Финал босқич қатнашчилари эса аллақачон кортларда тайёргарлик машғулотларини бошлаб юборишганди. Шунингдек, теннис мажмуининг заҳира кортларида республикамизнинг таниқли теннисчилари ва спортимиз истиқболли белгилоч болаларни учратиб мумкин эди. Теннис байрами шуқуҳи чулғаган ушбу спорт мажмуида биз биринчи бўлиб, республика Жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳодир МАХСИТОВНИ учратдик ва у кишини суҳбатга тортдик.

«Хавас» турнирининг республикамиз спортини ривожланишига қўшадиغان ҳиссаси ва бундан қўзланган мақсад, гоёнинг аҳамияти беқиёс. Зеро, кортларга раҳбарлар, вазирлар, ҳокимлар ва уларнинг уринбосарлари чиқиб, шахсий намуна курсатар экан, албатта, бу юртимизнинг барча ҳудудларида кишиларни спорт иншоотлари томон, соғлом турмуш тарзи сари етаклайди. Юрти-

мизда тенниснинг ва умуман спортнинг янада оммавийлашувиغا, қолаверса, янги-янги спорт мажмуалари қурилишига тurtки беради.

Турнирнинг яна бир муҳим ибратли томони шундаки, у жойлардаги раҳбарларнинг майдонга чиқиб, спортнинг ҳақиқий шуқуҳи ва аҳамиятини ўз тажрибасида дилдан ҳис қилишига кумак беради. Яна қайтариб айтаман, бу гоёта муҳим. Ана шундагина ҳокимлар ва жойлардаги раҳбарларнинг спортга муносабати ўзгариб ҳақиқий маънода уни омалаштиришга киришадилар...

Кеча биз қатнашчиларнинг қайси бири билан суҳбатлашмайлик, барчаси «Хавас» турнири улар учун катта сабоқ бўлганлигини ва янги-янги спорт иншоотлари қуришга руҳлантирганлигини эътироф этишди.

Бевосита турнир уйинларида қайтади-ган бўлса, биринчи бўлиб кортга соғлиқни сақлаш вазири Шавкат Каримов ва финалга йўлланма олганлар

орасида вилоятларнинг ягона вакили, Жиззах вилояти ҳокимининг биринчи уринбосари Комил Қобилов чиқибди. Учрашув Каримовнинг катта устунлиги остида ўтди ва у 6:0 ҳисобида галаба қозонди. Лекин, ёшлиқдан теннис билан шуғулланиб, бу борада катта тажрибага эга бўлган соғлиқни сақлаш вазири олдинда жуда жиддий рақиб кутаётганди. У бўлгуси чемпион «Тошшаҳарйўловчитранс» уюшмаси бошқарувининг раиси Рузи Ҳикматуллаев эди. Р. Ҳикматуллаев ярим финалгача турнирда жуда ажойиб уйин кўрсатиб, чемпионликка даъвогарлардан бири саналаётган республика МХХ раиси Рустам Иноятовни қийинчилик билан мағлубиятга учратди. Деярли тенг кураш остида ўтган бу беллашувда 6:4 ҳисоби қайд этилди.

Соғлиқни сақлаш вазири ва «Тошшаҳарйўловчитранс» уюшмаси бошқаруви раиси уртасидаги ярим финал учрашувида спортча инфодалаганда узоқ утмиш-

да тўпланган тажриба эмас, балки яқинда камолга етказилган маҳорат устунлик қилди. Бошқача айтганда замонавий теннис аввалгисидан анча юқори даражада эканлиги корт учрашувида яққол кўринди ва Рузи Ҳикматуллаев 6:0 ҳисобида галаба қозонди.

Бошқа бир ярим финал жуфтлигида Бош вазир уринбосари М. Усмонов ва Тошкент шаҳар ҳокимининг уринбосари Р. Шоабдурахмонов узаро куч си-нашишди. Ярм финалгача Мираброр Зуфаровичнинг турнирда чемпионлик учун даъвогарлик қилаётганлардан бири Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи уринбосари Равшан Файзуллаевни «соф» мағлубиятга учратганлигини алоҳида таъкидлаш жоиз. Р. Шоабдурахмонов эса чорак финалда Мирзо Улуғбек тумани ҳокими Ш. Мирзиёевдан устун (6:2) келди. Усмонов — Шоабдурахмонов уртасидаги ярим финал учрашувида ёшлик галаба қилди, дейиш мумкин. Чунки, шу кун иккинчи мар-

та кортга чиққан Бош вазир уринбосари аввалгача жуда яхши ҳаракат қилди, бироқ ўзидан қарийб 14 ёш кичик бўлган шаҳар ҳокимининг уринбосари гайратига бас келолмади. Қизиқарли баҳсда Шоабдурахмонов муваффақият қозониб, финалга йўлланма олди.

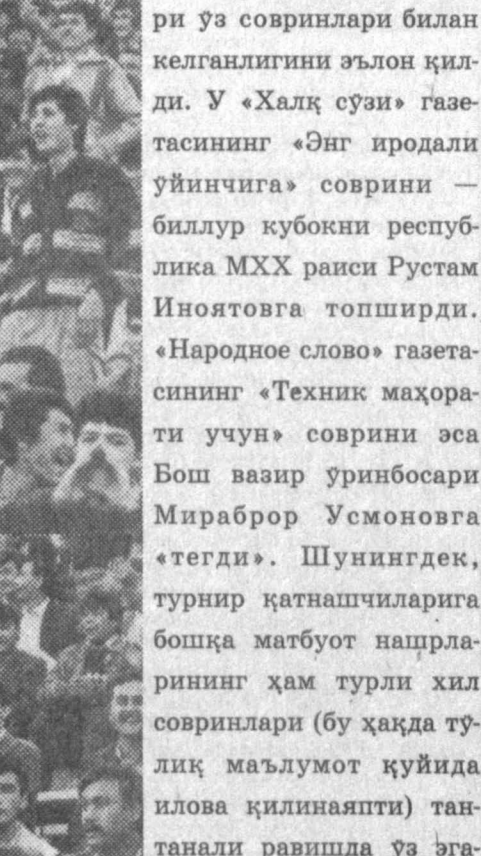
Ва ниҳоят финал. Кортга 50 ёшни қоралаган Ҳикматуллаев ва Алишер Навоий таъбири билан айтганда ўзининг навқиронлик йилларини бошдан кечираётган Шоабдурахмонов чиқибди. Майдонга лавозимлар роль уйнамаётганлиги амин бўлган мухлислар бу учрашувда ёшлик галаба қилишига умид боғлашган эди. Лекин...

Кейинги ун йилда теннис билан мунтазам шуғулланиб, профессионал теннисчиларга

хос техник маҳоратнинг бир қанча услубларини эгаллаган Рузи Ҳикматуллаев дастлабки геймларда ноқулай ҳолатда бўлади. У биринчи сетда деярли қийинчиликсиз (6:0 ҳисобида) галаба қозонди. Иккинчи сетнинг бошида эса бироз чарчаганлиги сезилди. Бу, айниқса, учинчи геймда яққол кузга ташланди. Аввалги геймлар уч-турт дақиқа давом этган бўлса, буниси қарийб 20 дақиқага чўзилди ва Шоабдурахмонов бу учрашувда биринчи марта геймни ютиб чиқди. Қолганларида эса Ҳикматуллаев яна ташаббусни қўлга олиб, учрашувни галаба билан якунлади. Шундай қилиб, «Хавас» турнирининг чемпиони маълум бўлди.

Финал учрашуви туғаши билан «Хавас» турнири голибларини шарафлаш маросими бўлди. Финал босқичларининг барча саккизнафар қатнашчиси марказий кортга так-

лиф этилди. Турнир ташкилий қўмитаси раиси Ўзбекистон теннис федерацияси президенти, соғлиқни сақлаш вазири Шавкат Каримов турнир голиби Рузи Ҳикматуллаевга «Хавас» кубогини топширди.

Турнирнинг иккинчи соврини билан Тошкент шаҳар ҳокими муовини Р. Шоабдурахмонов тақдирланди. Бош вазир уринбосари Мираброр Усмонов ва соғлиқни сақлаш вазири Шавкат Каримов фахрли учинчи уринни эгаллаганликлари учун турнирнинг махсус кубокларини «қабул» қилиб олишди. Шунингдек, финал босқичининг барча қатнашчиларига «Хавас» кубогининг рамзалари ва қимматбахо совғалар, гуллар ҳада этилди.

Шундан сўнг, турнир матбуот маркази раҳбари, «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарининг бош муҳаррири Анвар Жўрабоев ушбу беллашувга республикамизнинг барча матбуот нашрла-

ри у совринлари билан келганлигини эълон қилди. У «Халқ сўзи» газетасининг «Энг иродали уйинчига» соврини — биллур кубокни республика МХХ раиси Рустам Иноятовга топширди. «Народное слово» газетасининг «Техник маҳорати учун» соврини эса Бош вазир уринбосари Мираброр Усмоновга «тегди». Шунингдек, турнир қатнашчиларига бошқа матбуот нашрларининг ҳам турли хил совринлари (бу ҳақда тулиқ маълумот қуйида илова қилинапти) тантанали равишда ўзгаларига топширилди.

Шундан сўнг турнирни кузатиш учун Швейцариядан келган ишбилармон Сассон Какшури сўзга чиқиб, мухлислару қатнашчиларни уларга катта маънавий озиқа бахш этган «Хавас» турнирининг юзага келганлиги билан табриклади ва бу турнирнинг Ўзбекистон спортининг янада ривожланишида беқиёс аҳамият касб этишини таъкидлади.

Епилиш маросимининг якунида карнай-сурнай садолари остида қатнашчилар марказий кортни тарк этишди.

Албатта, бу турнирнинг шохиди бўлган барча кишилар ёнда узоқ вақт сақланиб қолади ва унинг яқин келажакда ўз мевасини беришидан умид қилиб қоламиз.

Финал учрашуви ва турнирнинг тантанали якунлаш маросимида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Алишер Азизхўжаев иштирок этди.

Расул ЖУМАЕВ, «Халқ сўзи» муҳбири.

ЖУРНАЛИСТЛАР ТАЪСИС ЭТГАН СОВРИНЛАР...

1. **Рустам ИНОЯТОВ** (Республика МХХ раиси) — «Энг иродали уйинчига» соврини («Халқ сўзи» газетаси) билан тақдирланди.
2. **Мираброр УСМОНОВ** (Республика Бош вазир уринбосари) — «Техник маҳорати учун» («Народное слово»)
3. **Шавкат КАРИМОВ** (Республика соғлиқни сақлаш вазири) — «Энг тажрибали уйинчи учун» (Ўзбекистон овози)
4. **Баҳодир УМУРЗОҚОВ** (Ижтимоий таъминот вазири) — «Чиройли уйинчи учун» (Ўзбекистон овози)
5. **Рустам ШОАБДУРАХМОНОВ** (Тошкент шаҳар ҳокимининг уринбосари) — «Энг ёш уйинчи учун» («Правда Востока»)
6. **Рустам АҲМЕДОВ** (Мудофаа вазири) — «Энг нафис уйинчи учун» («Мулқдор»)
7. **Мирзажон ИСЛОМОВ**

«Халқ сўзи» газетаси соврини республика МХХ раиси Р. Иноятовга топширилди.

8. **Уббидин АШИРБЕКОВ** (Қорақалпоғистон Жўрғи Кенгеси Раиси) — «Энг сарқомақ уйинчига» («Мулқдор»)
9. **Қобилжон ОБИДОВ** (Андижон вилояти ҳокими) — «Истиқболли уйинчига» («Туркистон»)
10. **Комил ҚОБИЛОВ** (Жиззах вилояти ҳокимининг биринчи уринбосари) — «Энг серғайрат уйинчига» («Спорт»)
11. **Озод ПАРМОНОВ**

12. **Ҳаёт ҒАФФОРОВ** (Навий вилояти ҳокими) — «Таббиркорлик филойисига» («БВВ»)
13. **Равшан ФАЙЗУЛЛАЕВ** (Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи уринбосари) — «Энг абжир уйинчи» («Нуриль жоль»)
14. **Қозим ТўЛАГАНОВ** (Тошкент шаҳар ҳокими) — «Энг адолатли теннисчи» («Адолат»)
15. **Мардон ШАМСИЕВ**

16. **Алишер ОТАБОЕВ** (Фарғона шаҳар ҳокими) — «Томошабин меҳрини қозонган уйинчи» («Овози тожик»)
17. **Валерий ЛОЗИЦКИЙ** (Тошкент вилояти ҳокимининг уринбосари) — «Энг оптимист уйинчи учун» («Тошкент ҳақиқати»)
18. **Шавкат МИРЗИЕВ** (Мирзо Улуғбек тумани ҳокими) — «Санъаткорона уйинчи учун» («Ўзбекистон адабиёти ва санъати»)
19. **Шухрат ЖАЛИЛОВ** (Тошкент шаҳар ҳокимининг уринбосари) — «Энг жонқуяр уйинчи учун» («Тошкент оқшоми»)
20. **Рузи ҲИКМАТУЛЛАЕВ** («Тошшаҳарйўловчитранс» уюшмаси бошқаруви раиси) — «Энг иқтидорли уйинчи учун» (Ўзтелевизиокомпания)

МЕҲМОНЛАР ЭЪТИРОФИ

Александр МЕТРЕВЕЛИ, теннис буйича Ўзбекистон терма жамоасининг маслаҳатчи-тренири:

Бундай мусобақалар қанчалки кўп ўтказилса, улар мамлакат теннисининг ривожланишига шунча кўп хизмат қилади. Бугунги шоу-турнирдан кўриниб турибдики, ўзбекистонликларнинг ушбу спорт турига иштиёқи баланд.

Умуман, Ўзбекистон тенниси жуда тез қад ростлапти. Бундай олға силжишни мен яқинда Фарғона ва Андижонда якунланган профессионаллар уртасидаги челленжер турнирларида ҳам кўрдим.

Биз, яъни умрини теннисга бахшида этган кишилар Марказий Осиёда Европа билан бас бойлашиб, янги теннис мамлакатига юзага чиқайтганидан гоё хурсандми.

Сассон КАКШУРИ, швейцариялик ишбилармон:

— Европа мамлакатларидаги каби Ўзбекистонда ҳам давлат раҳбарлари уртасида теннис турнири юзага келганидан гоё хурсандман. Томошабинлар оиласи билан келганларини, турли ёшли кишиларни, айниқса, болаларни кўрдимки, албатта, бу турнир уларда теннисга нисбатан меҳр уйғотади ва бунинг аҳамияти беқиёс бўлади. Албатта маҳоратга бирданига эришиб бўлмайди. Ўйлайманки, навбатдаги турнирлар янада шиддатли ва чиройли ўтади.

Турнир давомида қатнашчилар тенниснинг нималигини янада тирақроқ англашди ва бу жойларда теда ўз аксини топади.

Умуман, Ўзбекистон теннис тараққиётининг турғи йулидан борапти ва келажакда мамлакатинида спортнинг ушбу тури тагинда гуллаб-йшнашига шубҳа йўқ.

«БУНАҚАСИ ХАЛИ БЎЛМАГАН»

Мавлон РАҲМОНОВ, Бухоро вилояти ҳоқими:

— Гапнинг сирасини айтганда, «Хавас» теннис турнири мамлакатимиз тарихида ўзига хос унутилмас воқеадир. Бунақаси хали бўлмаган. Вазирлар, ҳокимлар голиблик учун энг шимариб курашдилар. Zero, спортда маҳорат, тажриба асқотади. Бу сафар ҳам шундай бўлди. Уч кун давом этган мусобақалар кимнинг нимага қодирлигини намойиш этди.

— Мавлон Раҳимович, финал учрашувига чиқа олмаганингиздан ўқинмайсизми?

— Йўқ. Турнир беллашуварларида ютқан кишининг ўзи бўлмади. Шахсан мен шундай деб ҳисоблайман. Сабаби, мусобақалар гоёт кўтаринкилик, галабага ишонч руҳида ўтди. Ўзимга келса, биринчи учрашувда Нукус шаҳар ҳоқими Аматов билан ўйнаб, уни 2:0 га ютган эдим. Кейин саломатлигим туфайли дўхтирлар учрашуларда қатнашимга руҳсат беришмади. Шундай бўлса-да, ўзимни гоёт яхши ҳис этмакдман. Турнир қатнашчиларининг ҳаммаси ҳам шундай деб ўйласа керак. Уларнинг кунюноқ, шодон чеҳраларига бир назар ташлана! Спорт баҳона, ўзимизнинг ички имкониятларимизни яна бир бор синовдан ўтказдик. Халқимиз учун ҳам, биз раҳбарлар учун ҳам шундай мусобақалар сув билан ҳаводек зарур. «Хавас» теннис турнири республикамизда спортнинг бу тури оммавийлашиб бораётганидан ёрқин далолатдир.

— Мана, турнир низоёсига этди. Ундан олган тасвурларингиз қандай?

— Бекиё! Буни бир сўз билан ифода қиламан. Келажакимиз эгалари бўлган ёшларни жисмонан чиниктириш, уларнинг спортга бўлган қизиқишини оширишда «Хавас» турнири муҳим аҳамият касб этади, деб ўйлайман.

— Спортнинг ушбу тури янада ривожлантириш учун Бухорода имкониятлар етарли бўлса керак?

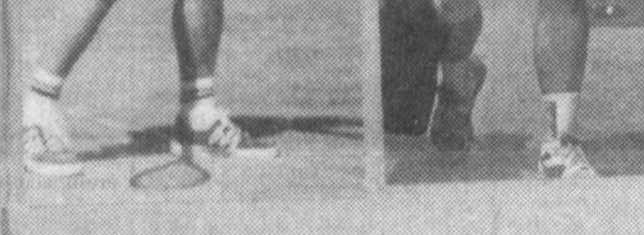
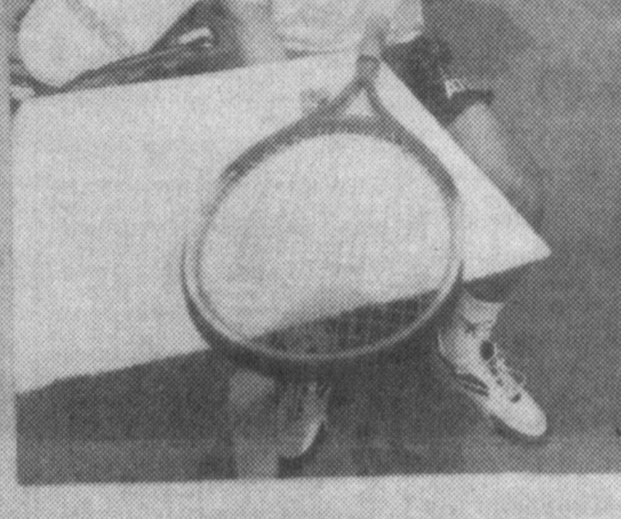
— Албатта. Ҳозирнинг ўзидаёқ бу борада муайян ишлар амалга оширилди. Чунки, Бухоро шаҳрида йирик ва замонавий теннис мажмуи барпо этилмоқда. У республикамизда мустақиллиги кунигача фойдаланишга топширилди. Спорт мактабида 40 нафар йигитлар, «Феруза» клубида эса 20 нафар бухоролик қизлар теннис сирларини ўрганишмоқда. Яқин келажакда улардан етук, маҳоратли спортчилар етишиб чиқишига шубҳа йўқ. Биз туман марказларида ҳам теннис кортларини очишни кўзда тутаямиз. Хуллас, ҳақиқий беллашулар энди бошлади. Zero, теннис спортнинг шундай турики, у билан 50-60 ёшда ҳам бемалол шуғулланиш мумкин. Бу эса халқимизнинг саломатлигини мустаҳкамлаш, маданий ҳордиқ чикаришини таъминлаш учун катта имкониятлар очади.

«ХАВАС» АСЛО ЁДЛАРДАН ЎЧМАС

Турнир мухлислар кўз ўнгиде мухрланиб қолгучи лаҳзаларга бой бўлди.

А. Рискйев (ЎЗА), А. Мамадаминов, С. Михайлов тасвирлари.

«ҚЎЛИМГА БЕИХТИЁР РАКЕТКА ОЛДИМ»

Бургутали РАПИҒАЛИЕВ, Наманган вилояти ҳоқими:

— Мана шу муҳташам «Юнусобод» теннис стадионининг очилиш маросимида кўпчилик қатори мен ҳам иштирок этган эдим. Шундан бери турли мусобақалар баҳона бу ерга тез-тез ташриф буюриш биз, раҳбарлар учун ҳам одат тарзига айланиб бормоқда. Мана бугун ҳам «Хавас» теннис турнири мухлиси сифатида мириқиб томоша қилаяман. Бир сўз билан айтганда, «Юнусобод» ўйингоҳи республикамиз буйича тенниснинг ривожланиш дебечаси бўлди, дейиш мумкин.

Уни тараққий эттиришга бизнинг вилоятимизда ҳам катта эътибор берилаяпти. Ўйлайманки, бу нарса ёшларимизни тарбиялаш, уларнинг саломатликларини яхшилашда катта аҳамиятга эгадир. Мен ўзбек ўғлонлари орасидан ҳам Пит Сампрас, Михаэл Штих, Андре Агасси сингари машҳур теннисчилар етишиб чиқадиган кунлар яқин, деб умид қиламан. Чунки бизда бунинг учун етарли шарт-шароитлар яратилапти.

Вилоятимизда умумий қиймати уч миллион сўмлик, 3 минг томошабинга мўлжалланган ётти-қички мавсумларга мўлжалланган теннис мажмуини қуриб, ишга туширдик. У ердаги саккизта майдон барча аҳоли учун доимо очиқ. Шу йилнинг 2-11 июль кунлари Наманганда дунё миқёсида теннис буйича ёшлар ўйинлари ўтказилиб, унда элликлан зиёда давлатлар вакиллари иштирок этишлари мўлжалланмоқда. Бундан ташқари, вилоятимизда спортни ривожлантириш буйича кўплаб ишлар қилишни режалаштирганмиз. Асосий мақсадимиз — спортнинг барча турларини халқ ўртасида оммавийлаштиришдир.

Ушбу турнирда вилоятимиз буйича уч киши иштирок этишди. Гарчи улар финал ўйинларига чиқишолмаган бўлсаларда, лекин барибир биз кутгандек яхши ўйнашди. Албатта, уларнинг бу борадаги тажрибалари ҳали етарли эмас. Бироқ кейинги турнирларда биз ўз вакиллари-миздан янада кўпроқ муваффақиятлар кутамиз.

Шахсан ўзим, гарчи вазним оғирроқ бўлса-да, спортнинг енгил атлетика турлари, хуусан, гимнастика билан шуғулланаман. Чунки, спорт-соғлиқ тарови, деб бежиз айтишмаган. Теннисга муносабатим ҳам олий даражада, деб айта оламан. Уни, айниқса, сўнгги пайтларда жуда севиб қолдим. Ҳозир ҳам томошабин сифатида ўйинларни қузатиб ўтирибману, файратим жўшиб, беихтиёр қўлимга ракетка олиб, майдонга тушим қеляпти. Яхши ният-ярим давлат, дейдилар. Қолаверса, турнирнинг номи ҳам «Хавас» деб аталади. Унинг янаги аънанавий ўйинларида ўзим ҳам спорт формасида кортта чиқишни ҳавас қилиб турибман.

Шахсан ўзим, гарчи вазним оғирроқ бўлса-да, спортнинг енгил атлетика турлари, хуусан, гимнастика билан шуғулланаман. Чунки, спорт-соғлиқ тарови, деб бежиз айтишмаган. Теннисга муносабатим ҳам олий даражада, деб айта оламан. Уни, айниқса, сўнгги пайтларда жуда севиб қолдим. Ҳозир ҳам томошабин сифатида ўйинларни қузатиб ўтирибману, файратим жўшиб, беихтиёр қўлимга ракетка олиб, майдонга тушим қеляпти. Яхши ният-ярим давлат, дейдилар. Қолаверса, турнирнинг номи ҳам «Хавас» деб аталади. Унинг янаги аънанавий ўйинларида ўзим ҳам спорт формасида кортта чиқишни ҳавас қилиб турибман.

«ОМАДИМ ЧОПДИ, ШЕКИЛЛИ...»

Рустам ШОАБДУРАҲМОНОВ, Тошкент шаҳри ҳокимининг ўринбосари:

— Мамлакатимизда илк бор ўтказилган бундай нуфузли теннис турнирида иккинчи ўринни эгалашнинг ўзи мени беиҳтиёр қувонтирди. Буни омадим чопганидан деб биламан. Ахир, финал ўйинларида иштирок этган Равшан Файзуллаев, Мираброр Усмонов, Рустам Иноятлов ва Шавкат Каримов ҳам қайсибир жиҳатлари билан маълум бир устуниликка эга эдилар-да. Финал баҳсида ўрнимда улардан бирортасини кўрганамда ҳам сира ажабланмаган бўлардим. Балки шу ўринда менинг уларга нисбатан ёш эканлигим қўл келгандир.

«ТЕННИС БИЛАН ШУҒУЛЛАНА БОШЛАГАЧ, ЧЕКИШНИ БУТУНЛАЙ ТАШЛАДИМ»

Комил ҚОБИЛОВ, Жиззах вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари:

— Ҳозиргина мен республика Теннис федерацияси раиси Шавкат Каримов билан кортда мусобақалашдим. Тўғри, бу учрашувда ютқаниб қўйдим. Лекин шахсан ўзим ўйинимдан қониқиб ҳис қилдим. Чунки ярим финалда саккиз киши ўзаро куч синашган бўлса, шулар орасида вилоятлардан келган иштирокчилардан фақатгина мен бор эдим. Қолган етти кишининг ҳаммалари пойтахтимиздаги идоралар вакиллари эди. Қолаверса, мана шундай турнирнинг ташкилотчиларидан бири билан мусобақалашиб ҳар кимга ҳам насиб этавермайди. Теннис билан шуғуллана бошлаганимга энди йигирма кунча бўлди. Аммо бундан кейин доимий равишда ўйнаб туришни одат қиламан. Насиб этса, янаги мусобақа зўр тайёргарлик кўришга ҳаракат қиламан. Умид—яхши нарса. Балки ўшанда голиб ҳам бўларман... Тўғриси айтсам, теннисни жуда севиб, қолдим. У билан шуғуллана бошлагач, ҳатто чекишни буткул ташлаб юбордим — бир ҳафтадан бери умуман сигаретни оғзимга олганим йўқ.

Вилоятимизда ҳам спортнинг ушбу соҳасини ривожлантиришга катта аҳамият берилмоқда. Мисол учун, Жиззах шаҳрида янги теннис корти қурилиши давом этапти. У яқин вақтларда ишга туширилади. Бундан ташқари, ҳар бир туман марказлари ва мактабларда ҳам ана шундай спорт иншоотлари бунёд этишни режалаштирганмиз. Теннис фақатгина спорт эмас, балки санъатнинг ҳам бир тури саналади. У билан ошно бўлган киши ҳар томонлама баркамол бўлади, деб ўйлайман. Шу маънода, «Хавас» теннис турнирининг аҳамияти жуда катта.

«БОКСЧИЛИГИМ ТЕННИСДА ПАНА БЕРДИ»

Баҳодир ИМРЗОҚОВ, Ўзбекистон Республикаси Ижтимоий таъминот вазир:

— Баҳодир Ҳамидович, ушбу турнир халқимиз ҳаёти ва тақдирини қандай из қолдиради, деб ўйлайсиз? — Бунинг аҳамиятини бир оғиз сўз билан ифода қиламан. «Хавас» турнири том маънода умумхалқ байрамига айланди. Десам хато қилмайман. Гап шундаки, унда профессионал спортчилар эмас, балки турли бунёддаги раҳбарлар, вазирлар, вилоят ва туман ҳокимлари ўзаро куч синашдилар. Уларнинг ўзлари ҳам бундан хурсанд. Чунки тоза ва очик ҳавода янраб, маданий ҳордиқ чикаришди, халқ билан ҳамнафас бўлишди. Шу маънода «Хавас» турнири мамлакатимизда спортни ривожлантиришда бекиё аҳамиятга эгадир.

— Сиз учун қайси бири муҳимроқ — ишми, спортми? — Иккаласи ҳам. Бундай даражанинг сабаби бор. Ёшлигимда бокс билан шуғулланганман. Шахматдан ривожим бор. Мақсадимни деб ўйлайман. 1969-70 йилларда бокс бўйича Тошкент шаҳрининг уч карра чемпиони бўлганман. Ҳозир ҳам спортдан узилиб қолганим йўқ. Бир йилдан бери теннис билан шуғулланаман. Финалда чиқолганимга келса, бу шунчаки тасодуф эмас, балки кураш қонуниятидир. Чунки барча сўзга бўлгандек, спортда ҳам тажриба ва маҳорат ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Начора, рақибларим мендан тажрибалироқ экан. Кучли рақибга эса тан бериш керак. Турнирдан чиқарган яна бир хулосам шунки, ҳар бир қатнашчи аввало ўз жамоасининг обрўси ва шарафини ўйлаб ҳаракат қилди. Бу эса унинг жамоасига гоёт катта масъулият юклатиш шубҳасиз. Мустақил республикамизда теннисни ривожлантиришдан тўла манфаатдор. Спортнинг бу тури буйича халқаро мусобақалар тез-тез ўтказилганлиги ҳам табиий. Чунки спорт, биринчидан, Ўзбекистоннинг дунёвий маданияти мустаҳкамлашга хизмат қилса, иккинчидан, унинг иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришга муҳим омили баҳис этади. Бу — биз учун айни мудоао.

«ШАРТ-ШАРОИТ ЯХШИ БЎЛСА...»

Ҳаёт ҒАФФОРОВ, Наманган вилояти ҳоқими:

— Турнир қатнашчиларининг тайёргарлиги пухта бўлганлиги кўриниб турибди. Қаерда спорт билан шуғуллангани шарт-шароит яхши бўлса, ўша худуддан спорт юлдузлари етишиб чиқиши муқаррар. Буни биз ўз тажрибамизда ҳам кўрдик. Жумладан, бизда сузиш спортини учун кенг имкониятлар яратилган ва бу катта самара берапти. Теннис борасида ҳам биз ишга аввало унга қўлай имкониятлар яратишдан бошламоқчимиз.

«КУЧИМИЗГА КУЧ ҚЎШДИ»

Мирзажон ИСЛОМОВ, Фаргона вилояти ҳоқими:

— Уч кун давомида мусобақа жараёнини қузатиб, бир нарсасга амин бўлдим: халқимизнинг руҳини кўтаришда спортнинг аҳамияти бекиёс экан. Қаранг, бу ерда раҳбар ҳам, ҳодим ҳам йўқ — ҳамма бир. Чеҳраларда байрамона кўтаринкилик ҳукмрон. Биз учун шундай имкониятни яратиб, мусобақаларда эркин ва холисона қатнашимизни таъминлаган Президентимизга ҳар қанча раҳмат айтасан арзийди. Тўғри ҳам шу-да. Илгари масъулиятли лавозимда ишлайдиган раҳбарнинг майдонга тушиб, голиблик учун яккама-якка курашганини ким кўрган? Бу ҳам аввало мустақиллик, қолаверса мамлакатимизда олиб борилаётган доно ички сиёсат самарасидир.

Ростики айтсам, «Хавас» турнирига ҳавас билан келгандим. Тажрибам камлигимни ёши билан ўтиб қолганини тасвир қилдимни, финалда чиқиш насиб этмади. Гап бу ерда ютиш-ютқанишда эмас, балки масалага янги аҳамият берилди. Бир ҳисобда спорт одамни ёшарттиради. Наманган вилояти ҳоқими Б. Рапиғалиев билан азалдан қадрдан дўстмиз. У билан яккама-якка беллашганимизнинг бор эди. Начора, фаришталар омин демаган экан-да... Лекин икковимиз ҳам ўқинганимиз йўқ. Аксинча, ўз юртимизга бир олам озу ва режалар билан қайтаямиз.

Фаргона футболнинг шухратини республикамизда спорт мухлислари яхши билишди. «Нефтичи» жамоаси олий лига командалари ўртасида кўп йиллардан бери пешқадамликни қўлдан бермай келаяпти. Биз теннисни ҳам ана шундай даражада оммавийлаштиришни режалаштиряпмиз. Бу борадаги саз-ҳаракатлар бошланди. Ишончим комилки, яқин келажакда энг яхши теннисчилар Фаргона воқеасидан етишиб чиқди. Чунки воқеда спортнинг бу турига қизиқиш жуда катта. Вилоят ҳоқимлиги истеълоли спортчиларни моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватламоқда. «Хавас» турнирига қўйилган ишларга тўхталганда бўлсам, теннис мактабига иккига енгил машина ажратилди, Фаргона университетда теннис кафедраси ташкил этилди. Ҳозирги кунда 300 нафардан зиёд ёшлар спортнинг бу тури билан мунтазам шуғулланишмоқда. Уларга 250 комплект махсус анжомлар совға қилинди.

Август ойида вилоят миқёсида «Хавас»га ўхшаш турнир ўтказишни мўлжаллапмиз. Чунки узоқни қўлаб қилинган бу ички кўчимизга куч, гайратимизга гайрат қўшди. Яхшидан шарофат, деб шуни айтишлар керак.

Бозорбой БОТИРОВ, ишчи:

«АВВАЛАРИ ГАЗЕТАДАН ЎҚИРДИК...»

«Хавас» ҳамма мухлислар каби мен учун ҳам янгиликлар. Авваллари Еврола мамлакатлари раҳбарларининг теннис ўйнашини газета ва журналларда ўқиб, бу каби турнир бизда ҳам ташкил этилса, деб ҳавас қилардик. Шу маънода маъзур турнирнинг ўтказилиши айни мудоао бўлди. Мен ушбу мусобақа аънанавий бўлиб қолишини жуда-жуда истайман.

«Хавас» ҳамма мухлислар каби мен учун ҳам янгиликлар. Авваллари Еврола мамлакатлари раҳбарларининг теннис ўйнашини газета ва журналларда ўқиб, бу каби турнир бизда ҳам ташкил этилса, деб ҳавас қилардик. Шу маънода маъзур турнирнинг ўтказилиши айни мудоао бўлди. Мен ушбу мусобақа аънанавий бўлиб қолишини жуда-жуда истайман.

«ДАСТАБ ТУРНИР ҚАТНАШЧИСИ ЭДИМ, ЭНДИ ТОМОШАБИМАН. НАЧОРА...»

Тўлқин ЖАББОРОВ, «Ўқиниш-қўлиқ таъминот узатиш» давлат қўмитаси раиси:

— Мен ҳам ушбу турнирнинг саралаш босқичида иштирок этган эдим. Бироқ начора, дастлабки ўйинлардаёқ омадим чопмади. Бу борада ҳам тажрибам етишмаслиги боис рақибларимнинг қўли устун келди. Ҳозир эса оддий бир мухлиси сифатида турнир иштирокчиларининг ўйинларини қузатиб, завқланиб ўтирибман.

Ҳа, теннис — жуда нафис спорт ўйини, у кишидан улкан маҳорат талаб этади, бундан олдингина хатога ҳам йўл қўйиб бўлмайди. Маълумиб алами кишига қандайдир оғир таъсир кўрсатар экан. Шахсан менга, айниқса, Мираброр Усмоновнинг кордтаги ҳаракатлари жуда ёқди. Бу одам майдонда ўзини жуда эркин тутиб, чиройли ўйин намойиш этди.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш лозимки, кейинги пайтларда Президентимиз томонидан спортга алоҳида аҳамият берилаяпти. Натияжада бизда наинки профессионал спорт турлари ривожланипти, балки улар кенг оммалашиб борапти. Ушбу теннис турнирини ҳам ана шундай эътиборли талбирлар сирасига киритиш мумкин.

«САВОБ ИШ...»

Хусайн ХЎЖАНИЁЗОВ, Хоразм вилояти, Хазорасп туманидаги «Дўстлик» жамоа ҳўжалигида яшовчи уруш ва меҳнат фаҳрийси:

— Ешим 74да. Нафақада бўлсам-да, ижтимоий ҳаётдан узилиб қолганим йўқ. Айниқса, мамлакатимизда амалга оширилаётган хайрли ишлар, катта ўзгаришлар барча қатори мени ҳам беҳад қувонтиради. Яқинда «Халқ сўзи» газетасида «Хавас» турнири ҳақида ўқиб қолдим. Қузатишимча, бизда ҳали бунақангига ўзига хос мусобақа ўтказилмаган эди. Унда асосан масъулиятли лавозимдаги ёшлар қатнашди. Тошкентта — ўғлимнинг келди, шу томошаиб кўришга аҳд қилдим. Мана, эрталабдан бери завқланиб ўтирибман... Бир кўлгим оғирроқ — кўп гапни эшитолмадим. Ҳикматуллаев, Усмонов, Каримов деган ёшлар жон кўйдириб ўйнашди. Уларни ёнимдагилардан сўраб билдим. Бундай савоб ишни ташкил этганларга минг раҳмат.

Умрим давомида колхозда механизаторлик қилдим. 9 фарзандим, 75 дан зиёд эвара-чеварам бор. Эртаю кеч уларнинг бахтини, камолтини ўйлайман. Чунки келажак ёшлар қўлидадир. Шундай экан, қишлоқ жойларда ҳам спортни ривожлантириш ҳақида жиддийроқ қайғуриш лозим. Zero, теннис баҳона бу борадаги ишларимиз ҳам ўнгиланиб кетса, нур устига яна нур бўларди. Чунки спорт аввало саломатлик таровидир.

«ХАВАС» ТУРНИРИНИНГ ФИНАЛ БОСҚИЧ ҲЎЙИНЛАРИ «ОЙНА»СИ

Ш. Каримов	Ш. Каримов	Р. Ҳикматуллаев
К. Қобилов	6/0	
Р. Ҳикматуллаев		6/0
Р. Иноятлов	Р. Ҳикматуллаев	
	6/4	
Ш. Мирзиёев		Р. Ҳикматуллаев
Р. Шоабдураҳмонов	Р. Шоабдураҳмонов	6/0 6/1
Р. Файзуллаев	6/2	
М. Усмонов	М. Усмонов	Р. Шоабдураҳмонов
	6/0	6/0

Кўш саҳифа материалларини «Халқ сўзи» мухбирлари Р. Эрмуҳаммад, Н. Тосев, Ф. Саноев, Ф. Эшмуродов тайёрладилар.

Ғалабанинг 51 йиллигига

БОБОЛАР ЖАСОРАТИ ҲАММИША ЎРНАК!

Ҳар қайси байрамнинг ўзига хос шукри бўлади. Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 51 йиллиги байрами ер юзидаси бошқа кўнлаб халқлар қаторида ўзбекистонликлар ҳаётида ҳам алоҳида ўрин тутади. Бу байрам халқимизга катта қувонч ва мамнуният бахш этиш билан бирга, қалбларимизни изтиробга солади.

- 1941-1945 йилларда Ўзбекистондан 1 миллион 433 минг киши фронтга кетди. 400 минг киши фронтдан қайтмади.
• Уруш йилларида Ўзбекистонда жуда оғир шартларда 280 та сановат корхонаси ишга туширилди.
• 1945 йили республикамизда 268 та болалар уйи борлиги ва уларда 31320 нафар бола тарбияланганлиги қайд этилди.
• 1941 йил бошида Тошкент шаҳри 200 мингдан ортиқ аҳоли яшаётганлиги қайд этилган. Уруш бўлаётган ўлкалардан болалар ва қаришлар ҳамда фронтдорда хизмат қиладиган келтирилиши натижасида у қисқа даврда қариб бир миллионга ўсиб етди.

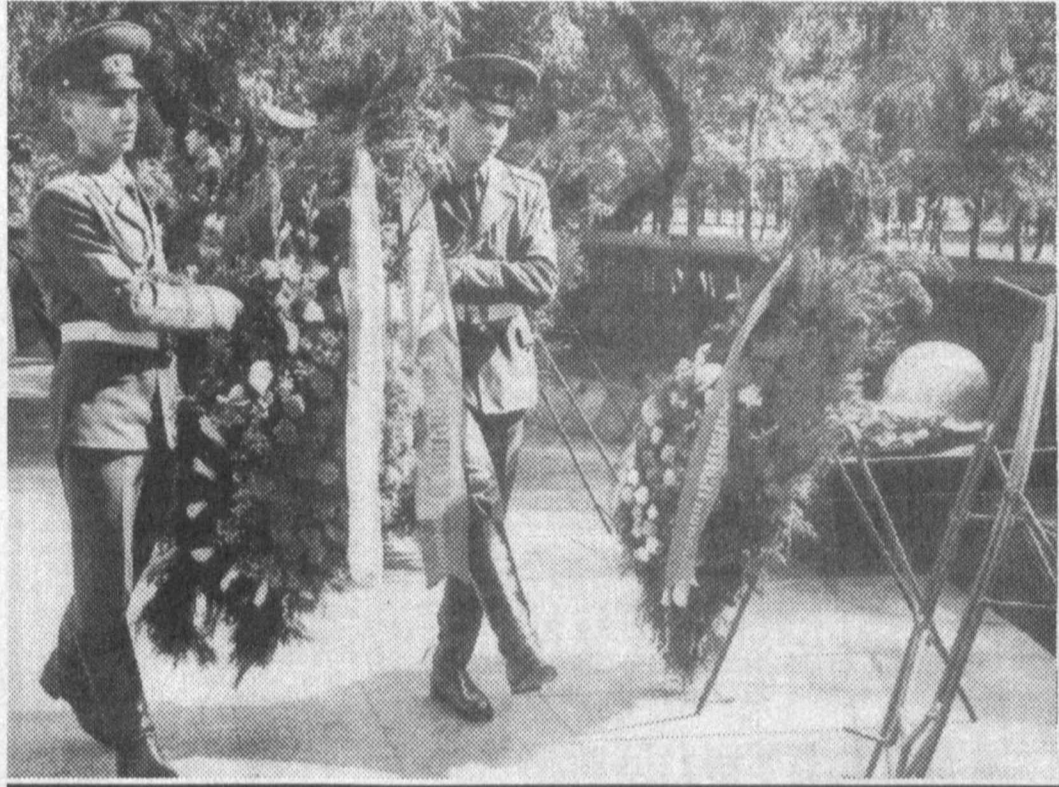
- Эркалар урушга кетди. Оғир машиналарни бошқариш, дастоҳларни юрғизиш кесаклар, аёллар ва болалар ўз зиммасига олди. Сановатчиларимиз «Бажаришдан ҳар бир мажбурият фронт учун зарбадор», деҳқонларимиз «Ҳалқимизга фронт учун ширани остида оғир шартларда меҳнат қилиш, фронтга жуда кўнлаб самолёт, авиамотор, танк, пахта, галла ва бошқа зарур маҳсулотларни етказиб беришди.
• Ўзбекистон меҳнаткашлари фронтга озиқ-овқат маҳсулотлари юборишни кўпайтириш мақсадида бир қанча сув гишоқларини қуриб ишга туширишди. Жумладан, Фарҳод ГЭСида асосий ишар қўл кучи билан бажарилиди.

ФРОНТ ФРОНТОРТИ БИЛАН МУСТАҲКАМЛАНГАН ЭДИ

Гарчи уруш олови Ўзбекистон тупроғини куйдириб ўтмаган бўлса-да, Ер юзини фашизм балосидан озод қилишда қатнашган ватанимизнинг тўрт юз минг сара фарзанди жангдорларда қолиб кетди. Уруш даҳшатлари, унинг изтироблари ҳар бир ўзбек хонадонига кириб келди. Ғалабанинг 51 йиллиги нишонланаётган бутунги саodatли кунларда ўзларнинг фидойилиги билан беғубор осмонимизни сақлаган ота-боболаримизни, фронт ортида кечани-кеча, кундузни-кундуз демая бағрида «қора хат» доғи ила мардон меҳнат қилган юртдошларимизни, ота меҳрига тўймаган етимлару умри хаэон бўлган келинчаларни, албатта, чухур қайғу ҳамда меҳр билан эслаймиз ва улар кўрсатган жасоратдан қалбимизда фахр ҳиссини туямиз.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа давлат архивида сақланаётган «1945 йил февраль ойида ўтказилган пахтакорларнинг қурултоғида республика Халқ Комиссарлари Кенгаши Раисининг маърузаси»га кўз югуртирадиган бўлсак, ота-боболаримизнинг оғир шартларда амалга оширган катта меҳнат маҳсули натижаларига дуч келамиз. Жумладан, маърузада қуйидаги сатрлар мавжудки, у ҳар бир ўзбекистонлик эътиборидан четда қолмайди.

«... Ўзбек халқи фронт ортидаги ўзининг ҳалол меҳнати билан немис-фашист гасандаларини тор-мор этишда қатнашганидан гурурланади. Шунга айтиш етарлики, уруш йилларида республика корхоналари фронтга 2090 самолёт, 17342 авиация бомбалари, 1.083 минг кўл гранаталари, шунингдек, бошқа қурул-аслаҳаларни етказиб берди. Фронтга юборилган қурулдорнинг умумий ваэни 218 минг тоннага ташкил этди. Шуларнинг барчасини фронтга етказиш учун 12 минг темир йўл вагон-лари керак бўлди.

Жангчи хотиралари

АВЛОДЛАР ЁДИДАН ЎЧМАЙДИ

Халқимиз бошига мислсиз азоб-ўқубатлар солган иккинчи жаҳон урушининг тугаганига 50 йилдан ошди. 51 йилки, халқимиз уруш офатларидан ҳоли, яратувчилик ишлари билан машғул, авлодлар тарбияси билан банд.

Урушда шайхид кетганлар ичида юртимизнинг минглаб аёл ўғлонлари ҳам борки, уларнинг номи асрлар оша хотирамизда қолаверди. Душманга қарши беомон қурашларга қўлига қурул олмиб жанг қилган Р. Муҳамедов, Т. Ҳошимқудамов, Ф. Рамазонов, В. Карташов, А. Крассиков ва бошқа ҳамкасбларимиз фашизмга қарши курашнинг энг фалокатли жараҳатларини айлантиришди. Урушдан сўнг уларга она Ватанга қайтиш насиб этди ва ҳоэирда қонун ҳимоячилари сифатида юртимиз тинчлиги учун меҳнат қилмоқдалар.

мат кўрсатган юрист» унвони берилган. У Мамаляковнинг Президентнинг «Фарий ёрлиги» билан тақдирланган. «Жасорат» медали соҳиб.

Ўзбек халқининг фашизм устидан қозонилган ғалабага қай даражада ҳисса қўшганлиги жангчилар қони ва жони эвазига келган мукофотлар саломига ҳам қўринади. Архив материалларининг шохлиқ беришича, Ўзбекистоннинг 170 мингдан ортиқ вақили орден ва медаллар билан мукофотланган. Шулардан 338 кишига қаҳрамон унвони берилган, 53 киши эса «Шуҳрат» орденининг тўла соҳиб бўлган.

Республика корхоналари томонидан фронтга 8731 та радиолампалар ва бошқа кўп асоблар жўнатилди. Уруш пайтида Ўзбекистон колхозлари Қизил Армияни ва аҳолини озиқ-овқат, хомашё билан таъминлаб турди.

Албатта, кичик мақолада халқимиз кўрсатган жасоратни муҳассаэ этиш қийин. Биз ота-боболаримизнинг фашизмга қарши курашда кўрсатган мардлиги, фронтдортидаги меҳнати, дамоийиэ этган жасоратлари беқўёёлигини фахр билан ёдга оламиз ва улар қолдида бошга эгаэим.

ТАҚДИРНИНГ АЁВСИЗ ҲУКМИ

ёки икки фарзандидан жудо бўлган ота-она ҳақида
лар ила шундай пурмаюмо ва чиройли исмларни танлаб қўйган эдилар...

кузатиб қўйгандан кейин Саиджон эшоннинг тўйга аталган қўлларни боқишга ҳам мадори етмай, бутунлай қўқиб қолибди. «Садақа — радди бало», деб чолу кампирлар боқиб юрганлари — йигирмата қўйнинг барини бирин-кетин сўйиб, худойи қилишди...

МЕҲНАТДА КЕЧГАН УМР

Иккинчи жаҳон уруши бошланганда Хайдар Юсупов давлат хавфсизлик органининг Москвадаги махсус институтини тамомлаган эди. Шаҳар кўчаларида басқинчилар, жиноятчилар аэжэга чиққан. Шу муносабат билан институтини битирсан ёшлар «тозалаш» ишига тортидилар.

Орадан кўп ўтмай Хайдар ака форс тили ва араб алифбосини яхши билганлиги учун давлат хавфсизлик бошқармасининг Сурхондарё вилояти бошқармасига ишга ўтказилди. Афғонистонда немис разведкасининг жуда мохир шарҳунос мутахассислари фаолият кўрсатишарди. Уларнинг иш режаларини билиш, кўпсурувчилик харакатларининг олдини олиш учун Афғонистонда сиёсийдан кинизмат қиладиган фидойи кишиларнинг топши, уларни қўпсурувчилик гуруҳларида киритиб қўйиш улар бошчилигидаги разведка бўлимига топширилган эди. Бўлимда у билан бирга Турғун Ашуралиев, Раҳим Махмудов каби ишчан зобитлар хизмат қиларди. Оқибатда чегара шартларида жойлашган афғон шарҳуносларида ташкил этилди.

оролларнинг бирини яшириниб ётишга тўри келарди. Баъзида бир неча кўнлаб қолиб кетиларди. Хайдар ака муҳим уруш жаёғоҳларидан эсон-эсон қайтиб келди. Тошкентда давлат хавфсизлиги бошқармасида разведка бўлими бошлиғи, Наманганда вилоят бошқармаси бошлиғининг муовини бўлиб ишларди. Истефогоа чиққач собиқ Бутуниттифок узуумчилик ва виночилик институтининг Урта-Осиё бўлими директори бўлди. Унинг иштирокида чикаридан янги нави винолар жаҳон кўрғазма-ларида қўнлаб олтин ва кумуш совринлар олди.

Сайдон эшон бобо ва Муллабидин Термизидан унчалик узок бўлмаган Султони Саодат мақбараси яқинидаги Мозор қишлоғида истиқомат қилмашарди. Махмур қишлоқдаги элликка ақли хонадон асли Шерободнинг Пошхурт қишлоғида бўлган. Уттинчи йиллардаги элликка «хайда-хайда», «кўчир-кўчирлар» оқибатида улар бу ерга келиб қолган.

МАРДИ МАЙДОН ҚАҲРАМОНЛАР

Гитлерчи босқинчиларга қарши олиб борилган ҳаёт-мамонт жангларда ўзбекистонлик аскарлар ҳам мардлик, жасурлик ва матонат намуналарини кўрсатишган. Шу бонс ҳам уларнинг кўчликлисига Қаҳрамон унвони берилган ва бошқа орден, медаллар билан мукофотланганлар.

рат ордени билан мукофотланди. Махмур АЛИЕВ — 1924 йилда туғилган, фронтга Тошкент шаҳридаги М. Горький кўчасидаги жўна-диги 18 августдаги буйруғига биноан 261-гвардия ўқи полкида миномёт взводнинг командири бўлган.

Т.ОРИПОВ, захирдаги генерал-майор.

Абдул НУРИДИНОВ — 1907 йилда туғилган. Ҳарбий хизматга

Мажид САМАДОВ, Уруш ва меҳнат фахрийси, ёзуви ва журналист.

ШУЖУҲ

Ўзбекистон халқи бу йил фашизмга қарши урушда қозонилган ғалабанинг 51 йиллигини алоҳида гурур билан шодиёна байрам қилади. Элик бир йилки, бу байрамни озгиқиб кутамиз ва ҳар йили янги хаяжон, янги аифтихор билан баҳодирлигимиздан мамнун ва иқболимиздан мағрур ҳолда бизни шу кунларга етказган тангирга шукроналар айтамыз.

Бу кунларга етолмаганлар кўп—улар дунёда олтимиз миллион одам! Бу озмуна эмас, бутун-бутун буюк мамлакатларнинг аҳолисига тенг. Ана шу катта йўқотишлар ҳисобига эришилган ғалабанинг 51 йиллиги. Гитлер фашизми бутун дунёга ҳокимлик қилиш учун Европада иккинчи жаҳон урушини бошлаб юборди, 1941 йил 22 июнь субҳида чегарамизни бузиб, босибди кирди. Минг-минглаб самолётлар ширин уйқудати шаҳарларимизни бомбардимон қилиб, аҳолини қиргин-барот қилди. Бениҳоя катта куч, ниҳоятда кўп қурул-яроғ билан тўсатдан берилган зарбдан урушнинг дастлабки соатларидаёқ аэродромларимиз ёниб, ундаги самолётларимиз қўйиб, ўқ-дори омборларимиз портлатилиб, чегара яқинидаги уюшган ҳарбий қўчаларимиз қаршилиги синдирилган эди. Бундан мағрурланган Гитлер 7 ноябрда Москва Қизил майдонда Вермахт қўшинларининг парадини ўтказишни эълон қилди ва Қизил майдон минбарига парад қабул қилиш учун ўнга янги қўнлаб фюрер формаси тайёрлашга буюртма берди. Ҳа, у яқин тезлигидаги урушда тез кунда ғалаба қилишга ишонган эди. Унинг бу хомхейлири пучга чиқди! Урушнинг тақдирини ҳал қилишда рус, украин, белорус ва бошқа халқлар қатори ўзбек халқи вақиллари ҳам катта куч бўлди. Ўзбекистонда тузилган ўқи дивизия, бригада, алоҳида полклар, батальонлар Москва ҳимносини, Ленинград қамалида, Сталинград эпоепасида бениҳоя қаҳрамонлик кўрсатдилар. Чирчиқда тузилиб, қирқ биринчи йили уруш бошланганидаёқ фронтга борган 194-ўқи дивизия урушнинг энг қийин палласида Москва, Тула ҳимносини кўрсатган жангдор хизматлари учун гвардиячи дивизияга айлантирилди. Ўзбекистондан фронтга аскарлар, танкчи, тўпчи, отлик аскарлар қўшилмалари жангдор байроқларини банд қилдилар.

ТАРИХ ХАЛҚЛАРНИ БИРЛАШТИРАДИ

Темур ҳақида гап кетганда, ҳоржонлик ўрта асрлар тарихи тадқиқотчилари унинг инқилобий тарқоқибига қўшган улкан ҳиссан...

Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги ташвиқи

Темур асос солган салтанат инсоният тарихининг энг эътиборга лойиқ саҳифаларидан биридир. Уз-ўзидан Амир Темур бунга қандай қилиб эришди...

Ҳиндистонлик олими, Деҳли шаҳридаги «Жомнайн миллий исломи» ўқув-таълим маркази директори, доктор Саид Жамолиддин ўзининг шу йил Нью-Деҳлидаги «Хар-Ананд» нашриёти...

С. Жамолиддин маъзур китобида Темурнинг империя тузиш йўлидаги фаолиятини қаламга олар экан, Марказий Осиёда ўша пайтлар ўзаро урушлар оқибатида юз берган кичик хонликлар ва ялли бошбоқ...

ди, шунингдек, муаллифнинг буюқ саркарда таваллудининг 660 йиллигига аjoyиб тўхтаси ҳамдир.

«Темур давлати» китоби нафақат ўзбек, қозақларга, бугун Марказий Осиё халқлари ўртасидаги маданий алоқалар ривожига қўшилган муҳим ҳиссадир. Зеро, муаллиф таърихчиларнинг, бу алоқаларнинг уч ярим минг йилдан ошқан тарихи бор. Марказий Осиёда деғанда Ҳиндистон ярим ороли ҳам англашди.

Қуйда китобнинг Темур давлатининг маъмурий тузилмаси тўғрисидаги боби инглизчадан таржима қилиниб, газетхонларга ҳавола этилмоқда.

... Темур ҳақидаги ўз давлат тизимини такомиллаштириб боришни ўйлар, Чингиздан фарқи ўларок, бошқа ўлкаларни забт этганига эмас, аксинча, у ерларни идора қилиш тўғрисида ҳам қайғу-рар эди. Шунинг учун ҳам давлатини идора этишнинг бошқа ерларни босиб олиш истаги каби асосий мақсадларидан бири эди.

Марказий Осиёда давлатни идора этишнинг самарали механизми яратилган эди, лекин улар мўлжал ҳуморонлигининг сўнгги даврида мижозга юз тутди. Шу сабабдан Темур янги қону ва тартибни жорий этиш йўлида анча куч-ғайрат сарфлади.

Унинг энг буюқ хизматларидан бири алоқаларига мукамал бошқарув тизимига эга бўлган давлатни мерос қолдиргани бўлди. Бу унинг улкан яратувчилик қўбиллигига эга бўлганлигининг яна бир далилидир.

Сохибқироннинг давлатини идора этиш тизими ҳали-қана етарлича ўрганилмаган. Мансура Хайдар «Темурнинг давлатини идора этиш усуллари» китобида жаҳонқироннинг давлатини идора этиш усулларини баён қилади. Унда ҳуморонликнинг, ишга тайинлаш усули, салтанатнинг бир неча маъмурий бўлаклари бўлиниши ҳамда марказий ҳокимиятнинг уларни назорат этиши, оқибатда давлат бож қоралари тўғрисида маълумот ҳамда Темур ҳокимиятининг табиати баҳо берилади. То шу кунгача Темурнинг тақдирини таърихчи ва тарихшинос тортб келмагани беҳиз эмас. Яна бир тадқиқотчи Манс бошқарув идоралари шаклланишига қарама-қардан, Темур ҳокимияти пароканда ва заиф эди, деган бахсли фикрни ўртага ташлади. У Темурнинг бошқарув тизими тўғрисидаги маълумотлар таққиллиги ҳақида гапирар экан, темурлар тарихи ҳатто Темур ҳукуматининг фаолиятини тўғрисида ҳам мўайян тасавуру ҳоли қилишга имкон бермаслигини, аёнларнинг илтиёзи ва вазибаларига тегишли маълумотлар ҳақиқатга тўғри келмаслигини қайд этади. Бугунги манабуларда эса Темурнинг давлатини идора этиш усуллари тўғрисида ниҳоятда кўп маълумот учрайди, бироқ уларнинг ҳар қайсиши ҳам ерда сочилиб ётди.

Маълумотларнинг барчаси учта асосий манба, яъни Шарофиддин Яздийнинг «Зафарнома», Клавихоннинг «Темур саройиди аъли» ва ибн Арабшоҳнинг «Аjoyиб ул-мақдур...» китобларига таанд. Ушбу тадқиқотнинг асосий мақсадларидан бири ҳам Темурнинг давлатини идора этиш усулларини қайта баҳолашдир.

Самарқанд Темур давлатининг пойтахти эди. У ўз пойтахтини дунёнинг энг олд шаҳрига айлантиришни истар эди. Бироқ жаҳонгир Самарқандда бўлмаган кезлар шўрлаб-йишан...

хаддида, Қуръон ўқувчилар, воизлар ва хатиблар, ади китобот ва ёзувчилар, зарғорлар, шатранж ўйновчилар, созадлар, нахшлар, хайкалтошлар, боғбонлар. Унинг энг янги қишлари орасида Сулаймон Шох, Қамарий, Сайфиддин, Аллоҳидин, Шох Малик ва Шайх Нуриддин бор эди. У юмлари зикр этилган қишлар билан муҳим масалалар юзасида маслаҳатлашар, юришлардан олдин режаларига ўларнинг фатвоасини олар эди. Темур, шунингдек, мукамал жоусул тизимини ҳам жорий этди. Унинг жоусулар салтанат ва бошқа хонликлар ҳудудига иш қўри...

хан тез-тез алаштириб турар эди. Амир Довуд, Хож Сайфиддин, Ок Буга, Темур Хожа турли шартларда маъзур лавозимда хизмат қилишган. Доруғанинг вазибасига умумий бошқаруви назорат қилиш билан бирга, қандайдир давлат ишлари бўлиб қолган девон(бегилик) ҳам қиар эди. Баъзи пайтларда икки нафар амир бирданга Самарқандчи бошқаришга тайинланган вақтлар ҳам бўлган. Пойтахтдаги ҳазинага мутасаддилик қилиш доруғанидан бошқа бир шахсинг қўлида бўлган. Шундай қилиб, Темур 1405 йилги қориқдан олдин Ардун Шохни Самарқанд доруғари этиб...

зобат этиш учун тайинланар эди. Хоким ва доруғаларга марказдан алоқаларни ҳокимият қоритиш учун маъзур топшириқ берилади. Темур ўзининг сўнгги ҳарбий қориқи арафасида барча шахзода, хоким ва доруғаларга қонун ва тартибни сақлаш тўғрисида нишон (Фармони олий) юборди. Сохибқироннинг доруғаларни тайинлагани эътибордан ҳам улар Андижон, Термиз, Сабазор, Таршиз, Абуруқ, Сарин, Яд, Қабул, Хамс, Хива, Табриз, Рой, Балх, Исфохон, Қирмон ва Қўрхон каби муҳим шаҳарларда фаолият қўрсатгани маълум бўлади. Баъзида доруғалар қисқа муддатта ҳам тайинланган. Умуман олганда, забт этилган юрт эгаси хоким, марказнинг вакили эса доруға, деб қоритилган. Салтанатга бож тўлаб тургани юртларга доруға марказдан юбориб турилган.

Мансура Хайдарнинг қайд этишича, Темур ҳазина тушумлари қўлгайган ва амир ва нўенлар қилидаги ўза юртларни забт этишда қўлга қиритилган ўлкалар тақсимида бошлаган, лашкарларни сонини шунга муносиб равишда оширишга қарор қилди. Санаб ўтилган лавозимлардан ташқари, шаҳар ноиб, мавза раиси, қорни ёки қишлоқ бошлиғи (девор) лавозимлари ҳам жорий этилган эди. Самарқандда сардари Чоғда бир неча қишлоқдан ўтган Чоғдавикро у ерларда атрофи бож билан ўрлан қалаларни қўрғанини ёзади. Хоким номидан иш қоритилган деворлар испан элчиларини ҳар қадамда озик-қат ва бошқа зарур нарсалар билан таъминлаб турган, бу уларнинг бурчи эдики, мавзо эгали соҳаси, қаттиқ ҳазонанин муҳимлиги қайд этилади.

Темур давлатининг маъмурий тузилмаси

Сайд ЖАМОЛИДДИН, 3. Хусайн номидаги Ислам тадқиқотлари институти директори, Деҳли.

танат пойтахти ҳам шу ерда бўлар эди. Темур ўз ҳаётининг асосий қисмини сафарларда ўтказди, қабул маросимлари эса ўз ўрдуи қочқиларида юштар эди. Бундай қабулларда иштирок этган Клавихо жаҳонқироннинг ҳарбий юришларида кенга ҳаёти ва тинимсиз фаолиятини, ҳудди мусабир Темур давлатини иктамий-сийсий ҳаёт мавзосини ёрқин бўликларида изидайд, тасвирлаб беради. Мана, у лашкарларни қўриқларида элчиларни қабул қиляпти, Фармони олий қабул қилмоқда, шахзодалар ва умуро иштирокчида машварат ўтказмоқда, ҳум қилмоқда, зийфат бермоқда ва оила аъзоларидан бирининг ниҳок тўйини нишонламоқда. Энг дабдалли қабул маросимларидан баъзилари Самарқандда ташқаридан Коники водийида ҳамда Темурнинг Шарқий Қавақдаги қишлоқ қоргоғини бўлими Қарабоз ўлоқларида ўтказилган эди. Бундай қабул маросимларини ўтказиш тартиби илгидан-илгисича пухта ишлаб чиқилган эди.

Ибн Арабшоҳ, ўз китобида марказий ҳукматдаги лавозимлар ва уларни эгаллаб турган кишилар рўйхатини ҳам келтиради. (Салтанат) Марказийдаги асосий идоралар ва мансаблар қуйидагилардан иборат: ади девон, мушйиб дарбор ва котиб асор, имоми жамоат, судури мамлакат, тарих ва соғнома ўқувчилар, табиблар, мунажжимлар, Самарқанд фаюхлари, муҳожирлар, му...

шар эди. Бундай лавозимга у Отламыш сингари фаюхлари, Масъуд Қахасоний каби фаюх ва дарвешлари, Бобур Борада Самарқандда ҳаши тумани ва вилоятлар бўлгандан хабар беради. Бугун мамлакат, Андижон Сирдан Бухоро, Кеш ва Қаршини қўшиб ҳисоблаганда Амуғача — бари-бари Самарқандга тегишли эди. Унга тенг келадиган энг катта вилоят Бухоро эди. Бухоронинг ўзи бир неча туманларга бўлинган эди. Кеш ёки Шахрисабз Самарқанднинг бошқа вилоятлари эди. Бундан ташқари, Насаф ёки Нахшаб ҳам деб аталуви Қарши ва Хозар каби вилоятлар ҳам бор эди. Самарқанд таркибига эса Суғд ва Шавдор каби туманлар қиар эди. Салтанатнинг вилоят, булук, мавза, қориа ва деҳ каби маъмурий бўлими бор эди. У улуслардан иборат бўлиб, амирзодаларга бўлиб берилган эди. Хокимликлар таркибига салтанатга бож тўлаб тургани хонликлар ҳам қиар эди. Уларни, Темурнинг розилиги билан, хонлар сулоласи бошқарар эди.

Салтанатнинг турли бўлиmlарини бирлаштириш мақсадида Темур одамларни хизматларига яраша салтанатдаги энг юқори лавозимларга қутарар эди. Доруғалик ва хокимлик энг юқори лавозимлар эди. Доруға вилоятларда қонун ижроси, тартиб, жамоат ишлари ва солиқлар йиғилишини на...

Инглизчадан ФАХРИЁР таржимаси.

ЎЗБАТ А.Ж. Ўзбек-Британ қўшма корхонаси «Би-Эй-Ти» Бритиш-Американ Табако компанияси гуруҳи аъзолари Иккинчи жаҳон урушининг барча ветеранларини буюқ галабанинг 51 йиллиги муносабати билан муборакбод этади. Шу айёмда биз Ўзбекистон халқлари билан биргалликда озодлик ва мустақиллик учун курашда жонини фидо қилган кишиларни эъзозлаб ёдга оламиз, ҳамон сафларимизда қадам ташлаб ёш авлодга ҳаётини ўрнатиб кўрсатаётган уруш қатнашчиларини шарафлаймиз. Биз, ҳурматли ветеранлар, Сизларнинг барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, узоқ умр, тинч, осуда ҳаёт тилаймиз.

ЎЗБЕКМАШСЕРВИС "ЎЗБЕКМАШСЕРВИС" Ўзбекистон-Белорусь қўшма корхонаси Тошкентдаги омбордан қуйидагиларни сотади. - АТЗ-10К ёнилги қуйиш машинаси; - суперМАЗ - 54329-020 таягичи МАЗ-9330 ярим тиркамаси билан; - МАЗ-83781 тиркамаси. Ҳақ тўлаш шакли - сўмда пул ўтказиш, вексель йўли билан. Манзил: Тошкент, Кафанов-Нукус мавзеси, 3. Телефонлар: 54-99-19, 54-62-09. Факс: 54-88-11.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ АБОНЕНТЛАРИ - КОРХОНА, ТАШКИПОТ ВА МУАССАСАЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА! Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолоштириш бирлашмаси телефон алоқаси хизмат ҳақиқини тўлашни ва дебиторлик қарзини узининг тизимини тўлатиш, Ўзбекистон Республикасида амал қиладиган қонулар ва телефондан фойдаланиш қоидаларининг бажарилишини таъминлаш мақсадида ҳамма абонентларга ўзининг мажбуриятлари тўғрисида ЭСЛАГАДИ - абонентлик тўловини амалдаги тарифлар бўйича ўз вақтида тўлаш; - шаҳарлараро ва халқаро сўзлашулар учун счётларни белгиланган муддатларда тўлаш; - хизмат кўрсатиш юзасидан Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолоштириш ишлаб чиқариш бошқармаси билан шартномалар тузиш; - кўрсатиладиган телефон хизмати учун олдиндан ҳақ, аванс тўлаш; - мавжуд дебиторлик қарзларини узиш. Афсуски, ушбу тартиб қоидалар бажарилмаётгани сабабли шаҳар телефон тармоқларидан катта суғина дебиторлик қарзлари тўланиб қолди ва бу корхонани оғир молиявий шароитда қолдириб, тармоқни ривожлантириш ва хизмат кўрсатишни такомиллаштириш, янги АТС тизимини жорий этиш имконини бермаётган. Ҳуриятли абонентлар! Телефонини ўчириб ёки ўзиб қўямаслигиниз учун хизмат ҳақини ўз вақтида ва тўлиқ тўлашингизни сўраймиз. Туловлар ҳамма телефон алоқисизлари, шунингдек, почта бўлиmlари ва халқ банки кассаларида қабул қилинади. Иложи борича тўрғай-жойингизда тўлашга ҳарақат қилинг. Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолоштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳамовси Молия вазирлиги ходими Тўқтин Нигматовни Собирова отаси Нигмат Собиронинг вафот этганини муносабати билан чўқур таъзия изҳор этади. Устелерадиокомпания жамоаси Моддий-техника таъминоти бўлими бошлиғи, техника фанлари номзоди Нўмонжон Раҳмоновга отаси йонкин ҳақон ўрдуини ятқинчи Даджонжон Виланий РАҲМОНОВНИНГ вафот этганини муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади. «Умевасабавотуумсановат» республика уюмаси раҳбарияти ва жамоаси уюшаниннг соби маъсул ходими Нигмат СОБИРОВНИНГ вафот вафот этганини ту-файли марҳумнинг оила аъзоларига чўқур таъзия изҳор қилади. Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси жамоаси 33-поликлиника бош шифокори Аҳрор АЗИЗОВНИНГ вафот вафот этганини муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чўқур таъзия изҳор қилади.

ХАЛҚ СЎЗИ НАРОДНОЕ СЛОВО МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Бош муҳаррир: Анвар ЖўРАБОВ. БУЛИМЛАР: Парламент 33-57-34; Хатлар 33-07-48; Мерос ва қадриятлар 36-29-89; Қишлоқ ҳўжалли 36-07-94; Иқтисодиёт 36-36-65; Маънавият 36-35-60; Туғли муҳарририят 33-10-28; Эълонлар 36-09-25, Вахшёр-33-10-60. • МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 19-уй. Навбатчи муҳаррир — Т. Долиев. Навбатчи — Ф. Юсупов.